

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Poglabljanje samoupravnih odnosov

PROGRAM URESNIČEVANJA DOLOČIL ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU NALAGA VSEM TEMELJNIM IN DRUGIM ORGANIZACIJAM ZDRUŽENEGA DELA, DA MORAJO PRILAGODITI SVOJO ORGANIZACIJO IN USKLADITI SAMOUPRAVNE SPORAZUME O ZDRUŽEVANJU, DRUGE SAMOUPRAVNE SPORAZUME, STATUTE IN DRUGE SAMOUPRAVNE SPLOSNE AKTE Z DOLOČILI TEGA ZAKONA V CELOTI NAJPOZNEJE V DVEH LETIH OD NJEGOVE UVELJAVITVE, TO JE DO 11. DECEMBRA 1978.

Posebej je treba opozoriti na določilo 662. člena zakona, po katerem se vsa določila zakona, ki se nanašajo na ugotavljanje celotnega prihodka, razporejanje dohodka in čistega dohodka ter na delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev, uporabljajo najpozneje od 1. januarja 1978. To pomeni, da morajo biti naloge s tega področja opravljene že letos.

Naloge, ki izhajajo iz zakona o združenem delu, lahko glede na področja, ki jih urejajo, strnemo v pet zaokroženih skupin:

1. ORGANIZIRANJE ZDRUŽENEGA DELA

S pravilnim organiziranjem organizacij združenega dela in delovnih skupnosti postavimo prvi pogoj za urejanje vseh ostalih odnosov. Zato v to skupino nalog sodijo tiste, ki naj zagotovijo,

da bo delo organizirano v skladu z določili zakona. V ta namen je treba opraviti zlasti naslednje:

- napraviti posnetek dejanske (sedanje) samoupravne organiziranosti;

- ugotoviti, če je ta organiziranost skladna z določili zakona;

- predlagati morebitne spremembe s primerno obrazložitvijo;

- proučiti primernost (potrebnost) novih združenj dela in sredstev (integracije) in jih predlagati z obrazložitvijo;

- zagotoviti, da se vse morebitne spremembe oziroma pomanjkljivosti registrskega značaja pravočasno vložijo v sodni register.

Posebno pozornost je treba posvetiti ugotavljanju, če so vse dejavnosti, ki se po sedanjih organiziranosti opravljajo v okviru skupnih dejavnosti

- res skupnega pomena za dve ali več temeljnih organizacij,

- res racionalno organizirane,

- res dejavnosti, ki se najprimerneje organizirajo kot ena delovna skupnost ali pa bi kazalo organizirati več delovnih skupnosti oziroma, če posamezne izmed njih celo ne izpolnjujejo pogojev za temeljno organizacijo.

2. PRIDOBIVANJE IN RAZPOREJANJE DOHODKA TER ČISTEGA DOHODKA

Z izvedbo nalog iz te skupine je treba zagotoviti takšno planiranje in gospodarjenje ter takšne družbenoekonomske odnose med temeljnimi organizacijami, pa tudi med posameznimi delavci kot izhajajo iz temeljnih določil zakona o združenem delu.

Proučiti oziroma prilagoditi zakonu je treba zlasti naslednje zadeve:

- planiranje mora temeljiti na načelih sočasnosti in kontinuiranosti ter usklajenosti z drugimi nosilci planiranja, s čimer naj se doseže realnost plana in po drugi strani enakomeren razvoj vseh področij v reprodukcijski povezanosti in v porabi;

- odnose pri pridobivanju dohodka je treba kritično preveriti predvsem na osnovi načela družbenoekonomske vsebine dohodka;

- zagotoviti je treba, da se dohodek pridobiva le na podlagah, ki jih v ta namen opredeljuje zakon;

- pridobivanje dohodka s prodajo proizvodov in storitev,

- pridobivanje dohodka z deležem pri skupno ustvarjenem dohodku,

- pridobivanje dohodka s svobodno menjavo dela,

- pridobivanje dohodka na drugih podlagah.

Prizadevati si moramo za to, da se povsod, kjer je mogoče, kupoprodajni odnosi nadomestijo z dohodkovnimi, predvsem pa v okviru delovne organizacije.

V okviru ukrepov za zakonito in družbeno-primerno pridobivanje dohodka naj se zagotovi tudi zakonito upravljanje družbenih (Konec na 2. strani)

V letu 1977 smo. Tovariš Tito praznuje svojo visoko in bogato starost — svojih čvrstih petinosemdeset let. Z njim praznuje svoj veliki praznik vse naše ljudstvo. Njegovo ime ni izpisano le na pobočjih naših planin, na dvoriščih vojašnic, na ulicah naših mest in na pročeljih šol, njegovo ime je z najlepšo pisavo vtisnjeno v srca in v misli naših staršev, nas in naših otrok. Najmlajši Jugoslovani vsak dan čakajo njegovo podobo pred televizorji, listajo za njegovo sliko po časopisju, spominjajo starše pred novim letom, da je treba tudi Titu poslati čestitko in ga povabiti na večerjo...

Tito je pomemben del nas in vsega našega dela. Naša svoboda, naše samoupravljanje, naša samostojnost in samozavest, naša neuvrščenost, borbenost, vztrajnost in miroljubnost — vse to je v nas Tito in tako je rasel v štiridesetih letih njegovega partijskega dela naš sleherni človek v njegovega soborca, sodelavca in naslednika. Titova nepomirljivost s kakršnokoli krivico in nepoštenostjo se seli v nas in vsak dan bolj smo pripravljeni žrtvovati se za vse, kar smo in za vse, kar imamo.

Zato je povsem naravno in razumljivo, da številne letošnje proslave in prireditve, ki so odraz svobodnega ustvarjalnega dela naših narodov, posvečamo prav njemu — tovarišu Titu, njegovi plemeniti osebnosti in njegovi neuničljivi delavnosti.

Cestitkam ob njegovem visokem jubileju in ob tretji podelitvi reda narodnega heroja se pridružujemo tudi Brestovci in ostali občani!

Brezskrbna in srečna mladost — temelj naše ustvarjalne prihodnosti

Poglabljanje samoupravnih odnosov

(Nadaljevanje s 1. strani)

sredstev in gospodarjenje z njimi v smislu dobrega gospodarjenja;

— osnove in merila za razporejanje dohodka in čistega dohodka;

— osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke;

— zagotoviti je treba izkazovanje poslovanja v skladu s kazalci, ki jih v ta namen opredeljuje zakon ter zagotoviti urejeno evidentiranje in obdelavo vseh podatkov, ki so potrebni delavcem za odločanje.

S ponovnim pregledom in s predlogi za spremembe samoupravnih splošnih aktov, ki določajo osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke naj se kar v največji možni meri doseže načelo delitve po delu v odvisnosti od tekočega in minulega dela, rasti produktivnosti in potrebne solidarnosti.

Zaradi tega naj se zlasti za tista dela, za katera doslej ni imamo meril ali pa so nepopolna ali preveč posredna, skušajo postaviti ustrezna merila.

Podrobnejša razmerja med temeljnimi organizacijami in skupnimi dejavnostmi se uredijo s posebnim samoupravnim sporazumom, s katerim se določijo tudi osnove in merila za pridobivanje dohodka.

3. SAMOUPRAVLJANJE V ZDRUŽENEM DELU

Gre za skupino nalog, ki naj zagotovijo ustrezno organiziranost odločanja pri vsebinskem uresničevanju samoupravljanja delavcev. Zato sodijo med glavne v tej skupini zlasti naslednje naloge:

— prikaz zadev, o katerih je potrebno odločati oziroma sodelovati;

— razporeditev zadev na skupine, o katerih se:

- odloča z referendumom,
- odloča na zborih delavcev,
- odloča z drugimi oblikami osebnega izjavljanja,
- odloča na delavskem svetu,
- odloča na drugih organih;

— izdelati posnetek sedanje organiziranosti odločanja in ugotoviti, koliko ustreza potrebam in namenu;

— pripraviti predlog nove organiziranosti, z načinom oblikovanja organov in določitvijo pristojnosti in sicer na vseh ravneh, kjer se odloča o interesih delavcev (v vseh oblikah združevanja dela in sredstev);

— proučiti učinkovitost obveščanja delavcev in opredeliti načela za poslovno tajnost ter predlagati ustrezne ukrepe za izboljšanje;

— proučiti učinkovitost dosežanih oblik in delovanja samouprave delavske kontrole ter predlagati morebitne spremembe za izboljšanje;

— opredeliti v skladu z zakonom in z družbeno-politično prakso odgovornosti za opravljanje samoupravljaljskih funkcij.

Zaradi specifičnih odnosov oziroma položaja skupnih dejavnosti je treba pri odločitvah, ki se opravljajo v okviru Skupnih dejavnosti posebej proučiti in predlagati, katere zadeve so takega značaja, da je o njih potrebno pred dokončno odločitvijo preiskrbi mnenje ali soglasje zainteresiranih temeljnih organizacij.

4. SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI

Pod to skupino nalog se ne proučuje in spreminja vsebina samoupravnih splošnih aktov, temveč je treba ugotoviti, koliko in kakšnih samoupravnih splošnih aktov potrebujemo. V ta namen je treba opraviti zlasti naslednje:

— ugotoviti področja, ki pomenijo v smislu samoupravno-pravnega urejanja zaokrožene celote, za katere bi bilo potrebno izdelati ustrezne samoupravne splošne akte;

— izdelati posnetek veljavnih samoupravnih splošnih aktov;

— pripraviti predlog nove ureditve, ki naj vsebuje samoupravne splošne akte, kakršne naj bi sprejemali po novem z naslednjimi podatki:

— naziv samoupravnega splošnega akta,

— opis vsebine, ki naj jo posamezen akt ureja,

— vrsta samoupravnega splošnega akta (samoupravni sporazum, statut, pravilnik, poslovnik),

— postopek in način sprejemanja posameznega samoupravnega splošnega akta,

— morebitne druge podatke ali pripombe, ki jih je treba glede na predpise oziroma po mnenju delavcev pri posameznem samoupravnem splošnem aktu posebej upoštevati.

V tem pregledu je treba posebej prikazati samoupravne splošne akte, ki se glede na naravo zadev in glede na medsebojno povezanost v okviru delovne organizacije in SOZD:

— sprejemajo v enakem besedilu v vseh temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih,

— sprejemajo kar najbolj usklajeno,

— sprejemajo ob morebitnem poprejšnjem ali poznejšem soglasju nekaterih TOZD oziroma delovnih skupnosti.

V tej skupini nalog niso mišljeni samoupravni splošni akti izven delovne organizacije in v SOZD.

5. MEDSEBOJNA DELOVNA RAZMERJA

V tej skupini gre za naloge, z izvedbo katerih naj se med delavci vzpostavijo takšna razmerja (pravice, obveznosti in odgo-

vornosti) kot jih ob uveljavljanju ustavne pravice dela z družbenimi sredstvi ureja zakon o združenem delu.

Opraviti moramo zlasti naslednje:

— urediti sklenitev delovnega razmerja, razporejanje na različna dela in opravila ter prenehanje delovnega razmerja;

— določiti pravice, obveznosti ter odgovornosti delavcev v delovnem razmerju ter način in ukrepe za uresničevanje le-teh;

— določiti način za varstvo pravic delavcev.

Ker so medsebojna razmerja tudi doslej podrobno urejena, je potrebno zlasti proučiti, katere zadeve so že urejene v skladu z novimi predpisi, katere pa je treba spremeniti.

Za vsako od opisanih področij je v vsaki temeljni organizaciji in v skupnih dejavnostih imenovana posebna komisija. Komisija mora skrbeti za pravočasno izvedbo naloge, to je, da bo področje, ki ji je zaupano, v roku urejeno v skladu z zakonom o združenem delu in to seveda tako, da bo rešitev predvsem tudi življenjska. Se pravi, da bo sprejemljiva za nas in da bo poslovanje uspešno teklo.

V programu je določena tudi posebna usklajevalna komisija, ki naj zagotovi enotno delo in strokovno pomoč za delo vseh komisij.

Program je zastavljen tako, da bo pri uresničevanju nalog sodelovalo čim več delavcev, da bo praktično vsak imel možnost (in dolžnost) dajati pripombe k predlogom, s čimer naj bi dosegli vsebinsko in s tem uporabno vrednost predlaganih rešitev. Poleg omenjenega pa tak način dela omogoča kar največjemu številu

delavcev, da temeljiteje spoznajo pravice in dolžnosti oziroma usmeritev kot jo pred združeno delo postavlja novi zakon.

V programu je zato zapisanih tudi nekaj glavnih izvedbenih navodil. Med drugim so podrobno opredeljena tudi določila zakona, ki jih bo posamezna komisija predvsem morala temeljito poznati na svojem področju dela.

Posebej pa je poudarjeno, da morajo komisije, ki so imenovane kot odgovorne za izvedbo posamezne skupine nalog, sodelovati z organi upravljanja in z družbenopolitičnimi organizacijami ter s strokovnimi sodelavci s posameznih področij. Ob takem sodelovanju pripravi vsaka komisija gradivo za svoje področje. Pred predajo gradiva v široko javno razpravo in v sprejem, naj se komisija posvetuje tudi s ko-

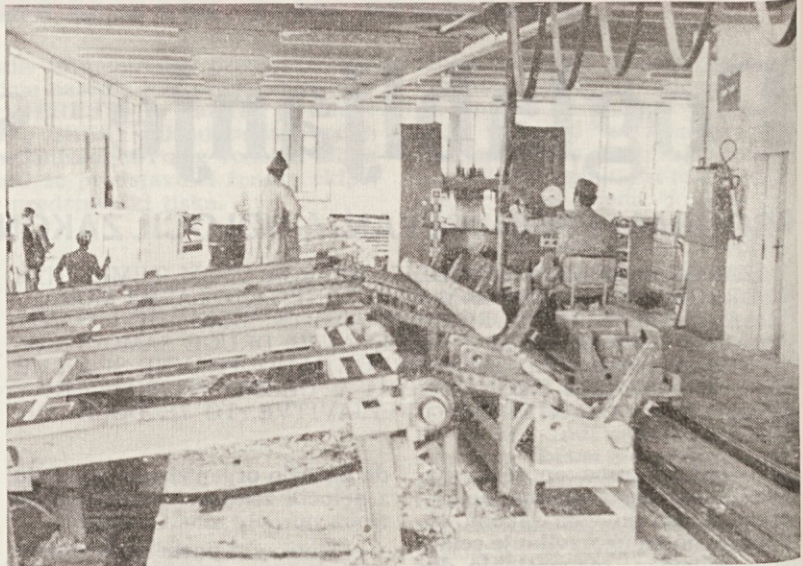
misijami drugih temeljnih organizacij oziroma delovnih skupnosti, ki delajo na enakem področju, pa tudi s komisijami, ki obravnavajo ostala področja, da bi ne prišlo do navzkrižnih predlogov.

Na opisani način se bomo izognili delu v zaprtih krogih in s tem dosegli dvoje:

— da se bo kar najširši krog delavcev dokaj podrobno seznanil z določili zakona o združenem delu in

— da bomo ob takem spoznanju uspešneje reševali in uredili v kratkem času, ki nam ga je odmeril zakon, vsaj tiste zadeve, h katerim nas sili samoupravna in poslovna nuja ter si s tem zastavili izhodišča za prihodnje delo pri izboljševanju družbenih razmerij.

Z. Zabukovec

Žagalnica v JELKI. Analiza o upravičenosti združitve z BRESTOM je v javni razpravi

Nagrajevanje po delu

Vemo, da je ob uresničevanju določil zakona o združenem delu ena izmed pomembnejših nalog — uskladitev samoupravnih splošnih aktov s področja delitve dohodka in osebnih dohodkov z zakonskimi določili. Ta naloga mora biti opravljena že do konca letošnjega leta.

Zato objavljamo nekatera stališča oziroma izvlečke iz govora Mike ŠPILJAKA, predsednika sveta Zveze sindikatov Jugoslavije s pretekle seje sveta. Izvlečke nam je posredoval Informator za sredstva obveščanja temeljnih organizacij, ki ga izdaja svet Zveze sindikatov Jugoslavije.

PRAVILNIK O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV JE TREBA Z REFERENDUMOM SPREJETI DO KONCA LETA

Kar zadeva delitev osebnih dohodkov, nas je zakon o združenem delu postavil v bistveno drugačne pogoje kot so bili pretekli deset let.

Do konca letošnjega leta je treba sprejeti »splošne samouprav-

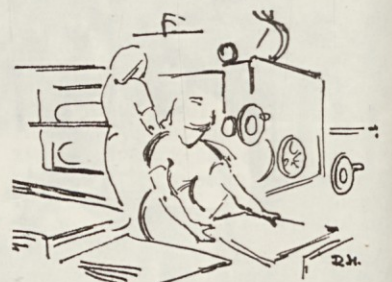
ne akte« — predlagam, da jih v temeljnih organizacijah združenega dela imenujemo »pravilnike« — ki bodo oblikovanje in delitev osebnih dohodkov urejali skladno z zakonom. Zakon je v dosedanje prakso prinesel pomembne novosti, ki jih je treba vtakati v nove pravilnike temeljnih organizacij, v samoupravne sporazume delovnih in sestavljenih organizacij in jih z referendumom sprejeti do konca tega leta.

MERILA ZA OBSEG DELA IN ZA OPRAVLJENE NALOGE

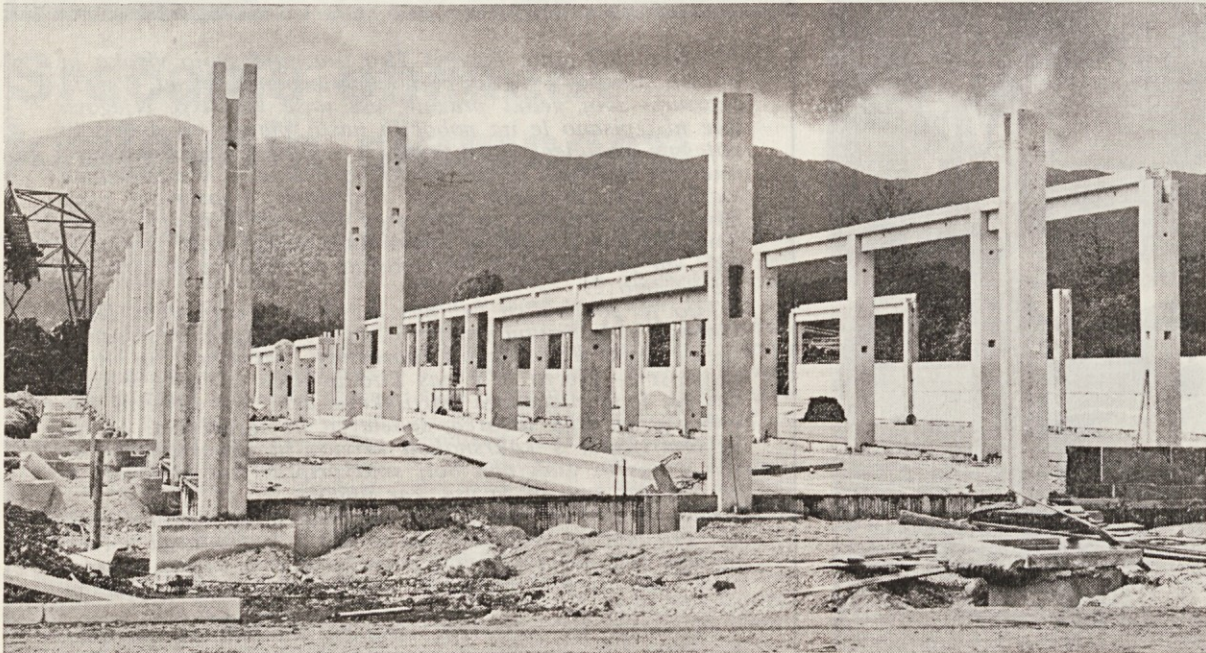
Ko govorimo o delitvi osebnih dohodkov, zakon ne izhaja več od delovnega mesta, ocene posameznika, kvalifikacije, delovne dobe in od podobnih meril, ki so prevladovala doslej. Zakon izhaja iz obsega dela ter iz opravljenih nalog in zahteva, da v novih pravilnikih razčlenimo osnove in merila za obseg dela in nalog, za minulo in sedanje delo ne pa za delovna mesta, posameznike, kvalifikacije in podobno. Sedaj smo že prišli do tega, da je treba neposredno izdelati sedanja in prihodnja merila za delo, ko delavci od nas ne zahtevajo samo načelnih stališč, ampak tudi neposredne rešitve.

Mnoge temeljne in delovne organizacije dosle jniti niso spre-

jemale svojih sporazumov, ampak so neposredno uporabljale panožne. Panožni ali grupacijski sporazumi so praviloma urejali odnose, usmerjali politiko delitve dohodka in osebnih dohodkov. Neposredna merila pa bi morali urejati v sporazumih temeljnih in delovnih organizacij, vendar pa pogosto temu ni bilo tako. To je sedaj največji problem, ki je vplival tudi na to, da je iz leta v leto upadala stopnja rasti produktivnosti, upadala je racionalnost poslovanja, upadal dohodek, naraščali so neopravičeni izostanki z dela in še marsikaj slabega.

Močno je razširjeno mnenje, da imamo takšna delovna mesta, na katerih dela ni mogoče meriti oziroma ovrednotiti. Biti pa nam mora jasno, da ne more več biti takšnih delovnih mest, ki jih ni mogoče ovrednotiti in da moramo vsako delo meriti. Od strokovnih služb moramo zahtevati, da za vsa dela in za opravljene naloge najdejo merila, posamična ali skupna. Ne sme biti več del in nalog, za katere ni vnaprej določenih meril, vrednosti in podobno. Ne glede na to, da imamo malo izkušenj, odpori pa bodo zelo močni, od teh zahtev ne smemo odstopiti.

Z gradbišča novih proizvodnih prostorov za tapetništvo

Prodaja pohištva na domačem trgu

Lanske ocene strokovnjakov, da bo letošnje leto ugodnejše za gospodarstvo, s tem pa tudi za industrijo pohištva, se uresničujejo. Ko ocenjujemo prodajo v prvih štirih mesecih letošnjega leta, ugotavljamo, da je dosegla 33,7 odstotka letnega plana in je za 13 odstotkov večja od planirane dinamike. Takšna gibanja, projicirana do konca leta, kažejo, da bo mogoče zastavljeni plan precej preseči, če bomo dobro usklajevali proizvodnjo s prodajnimi možnostmi.

Prodajna služba je v nekaj zadnjih letih vložila veliko naporov za širjenje prodajnih mest oziroma za prisotnost naših izdelkov v trgovinah. Solidnost dobav, dobra kvaliteta izdelkov, urejena kreditna politika in relativno soliden servis, vse to nam je omogočilo, da smo se prebili med največje prodajalce pohištva na domačem trgu. Relativno velika razširjenost prodajnih mest nam ob ugodni konjunkturi omogoča, da dosežemo še večjo rast prodaje, seveda, če bomo usklajali proizvodne programe in kadrovske okrepili prodajno službo.

Pri ocenjevanju in morebitnih spremembah proizvodnih programov moramo sicer ravnati previdno, vendar izračuni kažejo, da moramo za furniranje pohištva in za stole pričeti ožiti programe ali povečati proizvodnjo. Ukrepi v eno ali v drugo smer so nujni in če nečemo zamuditi ugodne možnosti, jih je treba sprejeti čim hitreje. Pri kuhinjskem pohištvi, kjer se vedno ne uspejo prodati toliko, kolikor tovarna lahko naredi, je nujno potrebno razširiti program še na eno kuhinjo ali znižati cene kuhinji Vega-74/S. Verjetno je boljša prva možnost, ki omogoča dolgoročno rešitev. Spremembe so potrebne tudi pri tapetništvu, ven-

dar bo najbrž do njih prišlo šele, ko bo zgrajena nova tovarna in bodo dane možnosti za bolj raznoliko proizvodnjo. Do takrat pa je potrebno pripraviti čim več novih modelov, že prilagojenih za novo tehnologijo.

Ce bomo hoteli zagotoviti prihodnjo rast prodaje na domačem trgu, bomo morali poleg sprememb programske usmeritve tudi kadrovske okrepiti prodajno službo, ker sedanji obseg dela že prerašča zmogljivosti ljudi, ki v njej delajo.

Upoštevati moramo, da je bila leta 1973 prodajna služba kadrovske bolj izpopolnjena kot sedaj, fizični obseg posla pa se je od tedaj najmanj podvojil. Zapolniti bomo morali prosta delovna mesta v marketingu, postaviti vodje posameznih oddelkov, kjer so delovna mesta odprta, a nezasedana in številčno okrepiti disponentovsko službo.

Za zaključek lahko rečem, da je ustvarjena solidna osnova za nadaljnji prodor na tržišče, naj si bo programsko, pa tudi organizacijsko, od nas samih pa je odvisno, ali bomo znali z omejenimi in drugimi ukrepi to osnovo širiti ali pa bo zastala zaradi prevelike statičnosti pri obravnavanju potrebnih sprememb in premikov. F. Mele

Uspešna prodaja — skladišča se praznijo

Sejem v Kölnu

Znano je, da Brest gradi v Podskrajniku nove proizvodne prostore, v katerih bodo združene tri veje naše proizvodnje, ki so sedaj vsaka v svojem obratu in sicer tapetništvo, poliuretan in razrez iprena.

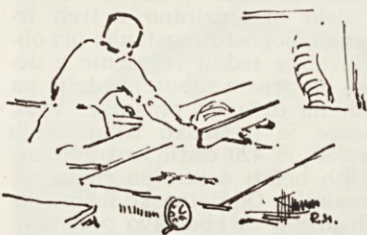
V nove obrate ne bomo postavili nove tehnologije, temveč bomo v glavnem prenesli stare stroje; le v tapetništvu bo tudi nekaj nove opreme. Produktivnost dela bomo poskušali povečati predvsem z boljšo organizacijo dela in z manjšimi spremembami sistema transporta, z upo-

rabo cenejših, a učinkovitejših naprav in podobnim.

Prav med iskanjem teh naših novih rešitev je bil v Kölnu sejem opreme za industrijo oblaženega pohištva, okovja, materialov in podobnega. Naša skupina je imela nalogo, da si ogleda strojno opremo, transportne naprave in materiale ter prouči možnosti za nabavo teh strojev za novi obrat oziroma možnosti za uporabo novih materialov v naši proizvodnji.

Kar zadeva strojno opremo, smo ugotovili, da proizvajalci pravzaprav niso izdelali ničesar popolnoma novega, ampak so samo izpopolnili že znane stroje in naprave. To velja za stroje, ki jih uporabljamo za krojenje in šivanje blaga, za oblačenje blazin in šivanje gumbov ter za montažo izdelkov.

Več novosti so prikazali proizvajalci opreme za razrez in oblikovanje iprena. Poleg strojev, ki razrezujejo oziroma oblikujejo ipren na klasični način (tračna žaga z gladkim listom), so bili prikazani tudi stroji za izrezovanje profiliranih elementov s pomočjo rebraste žice in s pomočjo vroče žice. Zanimiva novost so bili tudi rezkarji za profiliranje iprena.

Od razstavljenih transportnih naprav za industrijo oblaženega pohištva je bilo prikazanih nekaj preprostih vozičkov za transport tapetniškega materiala in foteljev oziroma sedežnih garnitur ter pnevmatski transport kosmičev iprena.

Proizvajalci so prikazali tudi nove materiale za tapetništvo, med drugim vzmetna jedra za trosede, veliko vrst plastičnih profilov in posebno poliestrsko tkanino, ki lahko nadomesti lepko, katero uporabljamo sedaj. Posebno pozornost so pritegnila ogrinja foteljev, izdelana iz stropora in armirana z lesom, ki omogočajo majhno porabo časa za oblaženje, izdelek pa je zelo lahek.

Izgotovljenega oblaženega pohištva je bilo na sejmu zelo malo, vendar smo opazili, da kot dekorativni material prevladujeta usnje oziroma skaj, neoblaženje pohištva pa je v glavnem izdelano v kombinaciji: kovina, les, steklo.

Na splošno je bil sejem zelo zanimiv, saj so imeli kaj videti tudi tisti, ki so se zanimali za pohištveno okovje, svetila, različne obloge in drugo. Končni učinek ogleda sejma pa se bo pokazal šele takrat, ko bomo kakšno koristno stvar s tega sejma uporabili tudi doma.

S. Rudolf

LIGNA '77

Takšen je naziv sejma v Hannoveru, ki je eden izmed največjih mednarodnih sejmov. Na njem razstavljajo izključno tehnološka sredstva za lesno predelovalno industrijo. V osmih zelo velikih sejmskih dvoranah je obiskovalec lahko dojel, kam gre razvoj strojev in naprav v naši panogi, pa ne samo v naši, tudi gozdarji bi imeli kaj videti.

Naj naziv nekaj zanimivosti. Za primerno predelavo lesa se čedalje bolj uveljavljajo tračne žage, saj so Švedi pokazali dve tračni žagi s kapaciteto okrog 500 kubičnih metrov razžaganega lesa v osmih urah. Seveda je transport žaganega lesa mehaniziran vse do vitlanja, tako da žaga praktično potrebuje dva delavca — enega, ki programira razrez in voznika viličarja, ki zletičen les odvaža na skladišče. Tudi za ostalo primarno predelavo, kot so najrazličnejše plošče, furnirji in podobno, je napredek v tehnologiji skoraj neopredeljiv.

Kar zadeva finalo, je zlasti na področju ploskovnega pohištva storjen korak, ki meji že skoraj na popolno avtomatizacijo.

Stroji so ali s karticami ali elektronsko krmiljeni, povezani v linije z vsemi potrebnimi transportnimi, obračalnimi in prekladalnimi napravami. Isto velja tudi za površinsko obdelavo — od strojev za brizganje in nanos lužil, polivalnih strojev in sorazmerno zelo kratkih sušilnih kanalov z infra rdečimi, ultra-violetnimi in podobnimi sistemi sušenja. Za montažo so stroji za pribijanje moznikov, okovja, vseh mogočih spon in ne nazadnje stroji za pakiranje, ki estetsko, kvalitetno in ne nazadnje, poceni zapakirajo zelo velike količine proizvodov.

Za predelavo masivnega lesa so sicer še vedno klasični stroji, ki pa so izpopolnjeni s pripomočki in tudi z elektronskimi programatorji. Skoraj na vseh pa so tudi seržerji, od koder se avtomatsko odvajajo elementi za obdelavo, tako da telesnih naporov ni, pač pa je potrebno samo nadzirati delo stroja. Tudi za površinsko obdelavo izdelkov iz masive so našli zelo dobre rešitve, kot na primer elektronsko krmiljena roka za brizganje stolov, ki ima v sedanji izvedbi 75 programov.

Za zaključek lahko ugotovim, da je storjen na področju tehnologije za lesno predelovalno industrijo zelo velik korak naprej in da je tehnologija v naših tovarnah dokaj zastarela, predvsem še na področju sušenja lesa in da bo potrebno združevanje sredstev za modernizacijo, ki naj omogoča, da se bomo tudi v prihodnje lahko vključevali v mednarodno delitev dela.

Naj končam z mislijo nekega razvojnega inženirja velike zahodnonemške tovarne, ki mi je dejal: »Letošnji sejem je vmesna faza v razvoju tehnoloških sredstev za lesno industrijo, od klasične do popolnoma avtomatizirane in računalniško vodene tehnologije.« J. Mele

VISOK OBISK V CERKNICI

Sredi maja sta obiskala našo občino predsednik republiške skupščine dr. Marijan Breclj in podpredsednik republiške skupščine Vladimir Logar. Skupaj s predstavniki skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij sta si ogledala dela na trasi nove ceste Podgora—Babno polje, ob tem pa sta si ogledala tudi obrat Kovinoplastike v Babnem polju.

Na Bloški planoti sta se seznanila z delom republiške centra za usposabljanje vojaških obveznikov. Gostje so se zanimali tudi, kako potekajo dela pri modernizaciji ceste Nova vas—Velike Bloke—Ulaka. Pogovor je stekel tudi o drugih vprašanjih v zvezi z razvojem naše občine.

BREST IN IZVOZ

Ko smo analizirali naše napore na področju izvoza, smo ugotovili, da je Brest zelo uspešno pripomogel k povečanju slovenskega in jugoslovanskega izvoza.

Znano je, da prav lesna industrija v veliki meri sodi med najpomembnejše panoge, kadar je potrebno pospešiti izvoz. Tako je tudi v letu 1976 ravno lesna industrija povečala izvoz v primeri z letom 1975 za okrog 50 odstotkov in s tem bistveno vplivala na izboljšanje plačilne bilance v zunanji trgovini nasploh.

Vsekakor je na takšne rezultate imelo svoj vpliv tudi dejstvo, da je konjunktura nekoliko živahnjša kakor v letih 1974 in 1975, vendar je treba upoštevati tudi veliko prizadevanje lesne industrije za razširitev tržišč in asortimana ter s tem povečanje izvoznih uspehov.

Zelo zanimivo je na primer, da je imel Brest v svojem iskanju kupcev oziroma tržišč stike s kupci iz 42 držav, pa ne samo stikov oziroma razgovorov, temveč so bili sklenjeni tudi posli; če ne za več, pa vsaj za poskusne pošiljke.

Seveda pri tem ne gre pozabiti, da so za enkrat še vedno naši največji kupci že tradicionalni, kot recimo Združene države Amerike, zahodne in vzhodne evropske države. Vendar pa dajemo veliko pozornost tudi razvijanju poslovnih odnosov z drugimi, do sedaj neobdelanimi tržišči. Zelo dobro so se začeli razvijati posli z Japonsko in z Avstralijo. Na tržiščih Bližnjega vzhoda ali tako imenovanih tretjih deželah imamo že lepo število dokaj dobrih in uspešnih poslovnih partnerjev in vse kaže, da je bila naša usmeritev na ta tržišča nujna, pa tudi pravilna.

Zanimivo je tudi, da smo uspeli zaključiti prve posle (čeprav samo vzorčne) celo s Kitajsko in nobenega dvoma ni, da bomo s takšnimi pristopi na tržiščih vsega sveta tudi nadaljevali.

Ker gre za perspektivno zelo zanimive kupce in za tržišča, ne bo odveč, če tudi naštejemo vse tiste države, s katerimi smo že imeli poslovne stike oziroma ključne posle. Vsekakor gre tukaj

za izvoz pohištva, pa tudi za izvoz izdelkov primarne proizvodnje.

Na Brestu smo trdno odločeni, da nadaljujemo z razširjanjem naše pristojnosti na tujih trgih tudi v prihodnje, vendar istočasno ugotavljamo, da bo za še večjo ekspanzijo izvoza potrebna tudi širša družbena pomoč.

BREST IZVAŽA V NASLEDNJE DRŽAVE (zaporedje po deležu izvoza):

1. Združene države Amerike
2. Zahodna Nemčija
3. Velika Britanija
4. Francija
5. Belgija
6. Sovjetska zveza
7. Madžarska
8. Švica
9. Avstrija
10. Nizozemska
11. Kanada
12. Italija
13. Libija
14. Izrael

15. Tunis
16. Libanon
17. Alžirija
18. Vzhodna Nemčija
19. Poljska
20. Saudska Arabija
21. Ciper
22. Danska
23. Švedska
24. Češkoslovaška
25. Kuwait
26. Španija
27. Avstralija
28. Kenija
29. Jordanija
30. Zambija
31. Somalija
32. Združeni arabski emirati
33. Sirija
34. Grčija
35. Japonska
36. Kitajska
37. Romunija
38. Norveška
39. Finska
40. Egipt
41. Slonokoščena obala
42. Islandija

F. Turk

Mladi o večji produktivnosti

PROBLEMSKA TRIBUNA O VPLIVU MLADIH NA VEČJO PRODUKTIVNOST DELA V DELOVNIH ORGANIZACIJAH SLOVENSKE LESNE PREDELOVALNE INDUSTRIJE

Koordinacijski svet Zveze SOZD Slovenijales je v sodelovalistične mladine Slovenije vanju in na pobudo republiške konference mladih delavcev organiziral 13. maja v Izoli problem-sko tribuno na temo: vloga mladih pri povečevanju produktivnosti dela v delovnih organizacijah slovenske lesno predelovalne industrije. Omenjena tribuna je le ena v vrsti podobnih, ki jih bomo mladi organizirali v posameznih pomembnejših industrijskih dejavnostih Slovenije.

Gre torej za akcijo, ki ima širši značaj, kar hkrati pomeni, da želi Zveza socialistične mladine Slovenije prek svojega članstva aktivno sodelovati v splošni družbeni akciji za povečanje produktivnosti dela. Seveda to še zdaleč ni prva niti edina akcija, ki mladina na tem področju spodbuja in vodi. Spominjamo se akcije, ki se je začela leta 1975 s pismom sekretariata predsedstva republiške konference ZSMS in za katero lahko trdimo, da še zdaleč ni končana, ampak da v osnovnih organizacijah še vedno traja ter predstavlja najpomembnejši sestavni del vsakoletne aktivnosti mlade generacije. Tako lahko spoznamo, da se mladi znajo pravilno in hitro opredeliti ob vsebinsko pomembnih akcijah.

Vsekakor omenjena tribuna ni imela zgolj informacijske vloge v tem smislu, da bi z vprašanji o produktivnosti dela le seznanila članstvo mladinske organizacije, ampak pričakujemo predvsem neposredno dejavnost v slehernem delovnem okolju, v vsaki temeljni organizaciji, skratka, želimo pritegniti celotno članstvo v akcijo, ki mora imeti ustrezne posledice pri naporih celotne družbene skupnosti za povečanje produktivnosti dela.

Ko smo razpravljali o produktivnosti dela, smo se zavedali, da je to zelo širok sklop posameznih dejavnosti in da vseh elementov vsekakor ne bomo mogli povežati v celoto in jih akcijo opredeliti. To pa končno tudi ni naš cilj, saj smo se že v pripravi na tribuno dogovorili, da bomo obdelali le tista področja, za katera mladi sodimo, da bomo na njih lahko naredili največ.

Delo na tribuni smo si zastavili tako, da smo pri vsakem referatu, koreferatu in razpravi izhajali iz neposrednih primerov v delovnih organizacijah naše panoge. V razpravi so sodelovali poleg predsednika koordinacijskega sveta ZSMS SOZD Slovenijales, ki je imel uvodno besedo, še predstavniki Lesonita (delitev osebnih dohodkov, skupna poraba, vpliv bolniškega staleža na produktivnost dela), Alplesa (splošna in skupna poraba, solidarnost), Marlesa (časovni normativi, organizacija dela, izboljšanje delovne discipline), Novolesa (povezovanje gozdarstva, proizvodnje in trgovine ter neposredni primer reševanja dohodkovnih od-

nosov), Mebla (izkoriščanje osnovnih sredstev ter inventivna dejavnost), Radomelj (delovni in življenjski pogoji delavca v združenem delu), Glina Nazarje (povezovanje lesne industrije in gozdarstva, usklajevanje planov, skupna vlaganja, cena surovin) in ostali.

Razprava je bila vsebinsko izredno bogata in nam ni bilo težko določiti osnovnih smeri dejavnosti organizacij v delovnih organizacijah lesne predelovalne industrije. Mislamo, da moramo dejavnost usmeriti predvsem v naslednja področja:

— Utrjevanje tehnološke in delovne discipline predvsem mladih delavcev.

— Pozornost osnovnih organizacij pri izboljševanju življenjskih in delovnih pogojev delavcev v združenem delu.

— Izboljševanje stanja na področju inventivne dejavnosti, predvsem pa vključevanje v tekmovanje za najboljšega mladega inovatorja v temeljni in delovni organizaciji.

— Poživitve dejavnosti društva inženirjev in tehnikov. Tam, kjer to društvo že dalj časa ni več aktivno, pa naj bi ustanovili aktivne mladih strokovnjakov.

— Pozornost osnovnih organizacij pri spremljanju doslednega izvajanja pripraviških programov.

— Stimulativno nagrajevanje delavcev v združenem delu in s tem seveda tudi mladih strokovnjakov.

— Priprava stališč ter neposredna akcija osnovnih organizacij v cilju združevanja sredstev za izgradnjo Centra usmerjenega izobraževanja lesarstva Ljubljana.

— Osnovne organizacije se morajo zavzemati za uresničitev ideje o ustanovitvi panožnega raziskovalnega instituta na biotehniški fakulteti v Ljubljani.

— Dejavnost osnovnih organizacij pri ustavnem organiziranju delovnih organizacij ter povezovanju osnovnih gospodarskih subjektov v reprodukcijske celote.

To je nekaj na hitro naštetih akcij, ki bodo morale v prihodnje predstavljati jedro aktivnosti mladih v delovnih organizacijah. Dokončno oblikovane zaključke bomo izdali v najkrajšem možnem času v posebni monografiji — biltenu, ki jo bo dobil vsak udeleženec problemske tribune, pa tudi vse osnovne organizacije v naši panogi.

Kakor koli pa smo razpravljali o vprašanih produktivnosti dela v lesno predelovalni industriji, smo vedno znova prihajali na isto izhodiščno točko: boj za večjo produktivnost je predvsem boj za čimprejšnje in čimbolj dosledno uresničevanje zakona o združenem delu. Zato moramo našo dejavnost usmeriti predvsem na to področje.

Kdaj novi računalnik?

V aprilu je bil sestanek predstavnikov Bresta, Kovinoplastike iz Loža Liv-a iz Postojne, Transavta iz Postojne in KLI-ja iz Logatca. Vse delovne organizacije uporabljajo računalnik za avtomatsko obdelavo podatkov, ki ga imamo na Brestu. Pogovor se je v glavnem sukal okrog premajhnih kapacitet sedanjega računalnika, potreb po uvažanju novih področij podatkov ter o možnostih, oblikah in času za zamenjavo sedanjega računalnika s hitrejšim in večjim.

Sedanje kapacitete omogočajo Brestu in ostalim štirim partnerjem le redne obdelave in testiranje programov za izboljševanje rednih obdelav. Kljub temu, da je delo organizirano v treh izmenah, pogosto zaostanke pri obdelavi v tednu rešujemo z delom na proste sobote, nedelje pa tudi na državne praznike. Vsak mesec je dejansko izkoriščenih ob 350 do 420 čistih strojnih ur, ki jih beleži centralna enota računalnika. Od dejansko izkoriščenih ur jih za obdelavo podatkov Bresta porabimo skoraj dve tretjini, za obdelavo podatkov Kovinoplastike četrtno, eno deseto pa porabijo ostali trije partnerji.

Ker ima vseh pet delovnih organizacij dokaj velike potrebe po uvažanju novih poslovnih področij za avtomatsko obdelavo podatkov, je bilo na tem sestanku sklenjeno, da bi računalnik zamenjali. Akcija za zamenjavo naj teče po naslednji poti:

1. Predstavniki vseh petih delovnih organizacij naj pripravijo predloge o tem, kakšne stroje naj bi najeli. Tudi novi računalnik naj bi bil najet tako kot je bil dosedanji.

2. Posebna delovna skupina naj pripravi in uskladi predloge kriterijev za združevanje sredstev. Najemnino za računalnik je treba namreč plačevati vnaprej, carino pa takoj, ko je računalnik uvožen.

3. Pripraviti je treba predlog ustrezne pogodbe oziroma sporazum o pravicah in dolžnostih vseh, ki bodo uporabljali računalnik.

O vseh predlogih naj bi odločali organi upravljanja delovnih organizacij. Odločitve organov bodo osnova za vlogo v zvezi z izdajo soglasja za uvoz računalnika pri ustreznih republiških organih. Po dobljenih soglasjih pa se z zastopnikom proizvajalca sklene pogodba. Po sklenitvi pogodbe je dobavni rok od šest do osemnajst mesecev.

J. Otoničar

FINSKI ŠTUDENTJE PRI NAS

Med obiski v minulem mesecu naj omenimo skupino finskih študentov lesarstva in gozdarstva, ki so na daljšem študijskem potovanju po Jugoslaviji.

Pri nas so si najprej ogledali proizvodnjo v novi tovarni ivernih plošč, ki jim je zapustila nadse ugodne vtise. Zatem je bil z njimi krajši razgovor v prijetnem okolju našega Salona pohištva. V zahvali za našo gostoljubnost so posebej poudarili, da jim bo obisk BRESTA dosti koristil pri njihovem delu. Podobno so se izrazili tudi v daljši pismeni zahvali, ki smo jo prejeli pred dnevi.

Delavska restavracija v Cerknici

Delo družbene prehrane

Ko ob zaključku poslovnega leta ugotavljamo, kako smo v preteklem letu poslovali, s kakšnim finančnim uspehom so posamezne temeljne organizacije in celotna delovna organizacija BREST zaključile svoje delo, nas prav gotovo zanima tudi delo družbene prehrane.

Iz skupnega dohodka je bilo treba izdvojiti (poleg prispevka delavcev), kar precejšnja sredstva, ki so v okviru sindikalne liste predvidena za pokritje stroškov družbene prehrane.

Poglejmo nekaj podatkov, ki nam primerjalno z letom 1975 kažejo porast posameznih stroškov:

	1975	1976	Poprečni stroški 1975	1976
Število toplih obrokov	409.257	404.871		
Porab. sredstva za živila	3.713.130,98	3.711.548,19	9,075	9,16
Porab. sredstva za režijo	2.119.509,69	2.956.682,68	5,18	7,33
Porabljena sredstva za upr. režijo	308.473,17	322.399,11	0,754	0,79
Skupaj por. sredstva	6.141.113,84	6.990.629,98	15,009	17,28

Za nabavo živil smo porabili celo 1.582,79 din manj kakor v letu 1975, kar predstavlja glede na število toplih obrokov samo dober odstotek porasta.

Močnejše pa so se dvignili stroški režije, ki so za 837.172,99 dinarjev ali za 39 odstotkov večji kot v letu 1975. Največji del porasta stroškov v režiji odpade na osebne dohodke s prispevki.

Skupno povečanje stroškov družbene prehrane je v primerjavi z letom 1975 poraslo za 14,8 odstotka.

Skupaj porabljena sredstva za družbeno prehrano v letu 1976 znašajo 6.990.629,98 din, ki so bila pokrita:

a) z obračun. regresom podjetja	4.742.800,00 din
b) s plačilom blokov delavcev	1.688.660,40 din
c) razlika (je bila pokrita s pribitkom na pijače in živila)	559.169,58 din

Tako nam je obračunani regres podjetja pokrival 4.742.800,00 : 404.871 = 11,71 din
Obračunani bloki, ki jih plačajo del. 1.688.660,40 : 404.871 = 4,17 din
Skupaj 6.431.460,40 = 15,88 %

Ostala razlika je pokrita s pribitkom na pijače in posebna naročila hrane in pijače 559.169,58 : 404.871 = 1,40 din

Skupaj vsi stroški 6.990.629,98 din popr. str. 17,28 din

Ob temeljiti analizi za leto 1976 je bil porast stroškov za živila minimalen, medtem ko v letu 1977 lahko pričakujemo večji porast teh stroškov, ker so cene mesa že na začetku leta porasle.

Poleg težav, ki nastajajo z redno oskrbo z živilmi zaradi stalnega nihanja cen, pa spremljajo naše delo še druge težave.

V skladu z zakonom o združenem delu je od 1. januarja letos prešlo vse zaposleno osebje v družbeni prehrani v temeljne organizacije v katerih delajo.

S tem je bilo predvideno tudi hitreje reševanje ostalih vprašanih kot so: dopolnitev v opremljenosti prostorov, skratka, večje zanimanje temeljnih organizacij za vsa vprašanja v svojih delavskih restavracijah.

V nekaterih temeljnih organizacijah se je to stanje že obrnilo na bolje. V Tovarni pohištva Martinjak je že zelo lepo urejena restavracija, potrebno je urediti samo še sanitarije. Nekoliko počasneje pa se te zadeve urejajo v delavski restavraciji v Cerknici, kjer smo skupaj z varnostno službo že večkrat predlagali preureditev in povečanje nekaterih prostorov, ki so funkcionalno povezani s kuhinjo kot so: sanitarije in garderoba za osebje, ureditev večjega prostora za priročno skladišče živil in skladišča za pijače. Ta preureditev je nujno potrebna za varnejše in bolj sproščeno delo v kuhinji. Manjka nam tudi prevozno sredstvo za dovoz živil in drugega materiala.

Veliko težav je tudi s slabo izpeljanimi odtoki in z električno napeljavo. Okvare na teh napravah nam delajo stalne težave, posebej, ker jih ne odpravljajo dovolj hitro. Z montažo novega stroja pa čakamo že več kakor šest tednov.

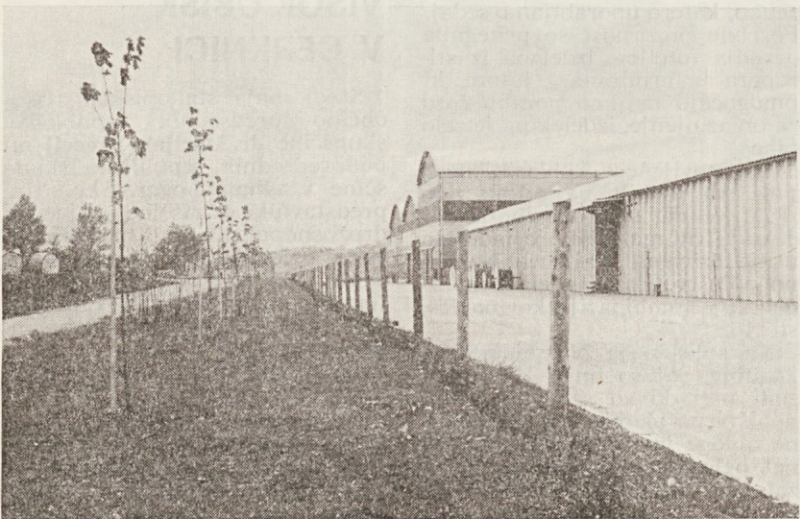
Z vsemi temi težavami smo seznanili organe upravljanja in vodstvo temeljne organizacije, ki so nam obljubili vso pomoč.

J. Urbas

ODKRITI DVE NOVI OBELEŽJI

V okviru praznovanja petsto let mesta Loža, štiridesete obletnice prihoda tovariša Tita na vodstvo Komunistične partije Jugoslavije in njegovega petinosemdesetega rojstnega dne sta bili v Starem trgu pred »Ljudsko šolo« in pred »Nižjo gimnazijo« 22. maja odkriti obeležji, ki sta posvečeni:

- zmagi delavske liste »Zveza delovnega ljudstva« leta 1936 in ponovni zmagi delavstva na volitvah 1938. leta,
 - uboju učiteljice Stefke Prešeren in
 - ustanovitvi redne gimnazije na osvobojenem ozemlju 1944. leta.
- Odkritje obeležij je spremljal tudi kulturni program.

Tudi okolico nove tovarne ivernih plošč so že lepo uredili

PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO

Tokrat — krajevna skupnost Grahovo

Občani krajevne skupnosti Grahovo so 11. maja praznovali svoj krajevni praznik. Prav zato smo se odločili, da predstavimo tokrat to krajevno skupnost, njene uspehe in težave, njena prizadevanja, da se ustvarjalno vključujejo v širše družbene skupnosti in obenem rešujejo najbolj bistvena vprašanja v razvoju svojega področja.

Na razgovoru so sodelovali Jakob SILC, predsednik sveta KS, Franc GORNIK, tajnik sveta KS, Stane ROŽIČ, sekretar sveta komunizma krajevne skupnosti, Igor GORNIK, predsednik aktiva ZSMS Grahovo in Stane ŠTRITOF, vodja delegacije KS za zbor krajevnih skupnosti pri skupščini občine. Ostalih vabljenih žal ni bilo.

Tudi tokrat je bil razgovor bogat in raznolik, pa se je nagrmadilo dosti najrazličnejših vprašanj in težav, s katerimi se otepajo. Prav vseh gotovo ne bo moč prikazati, bistvo razgovora pa bomo morda le uspeli izluščiti.

Krajevna skupnost Grahovo leži na jugovzhodnih obronkih Cerkniškega jezera na južnem pobočju Slivnice. Zajema naselja Grahovo, Martinjak, Žerovnica, Lipsenj, Gorenje Jezero, Laze, Bločice in Bloško polico, to je, osem vasi. Središče krajevne skupnosti je Grahovo, z osemletko, dvema trgovinama in enim zasebnim gostiščem ter pošto.

Površina, ki jo zajema krajevna skupnost, znaša 6,677 hektarov ali 13,8 odstotka celotne površine občine: v pretežni meri so to travniki in pašniki — 54 odstotkov in gozdovi — 29 odstotkov, obdelovalnih površin pa je le 7,8 odstotka.

	1975	1980	Indeks 1975/1980
1. Skupaj prebivalstvo	1.387	1.430	103
— moški	682	710	104
— ženske	705	720	102
2. Kmečko prebivalstvo	270	260	96
‰ kmečkega prebivalstva	19,4 ‰	18 ‰	—
3. Aktivno prebivalstvo	670	683	102
‰ aktivnega prebivalstva	48 ‰	48 ‰	—

Na tem območju je edina večja gospodarska organizacija Brestova Tovarna pohištva Martinjak, ki namerava predvsem specializirati proizvodnjo.

Krajevna skupnost planira za izvedbo zastavljenih ciljev in nalog 2.700.000 dinarjev.

Omenimo naj še to, da so prebivalci tega območja že 1935 zahtevali več pravic in jih je prav zato tedanja oblast razcepila na dve občini (Cerknica in Loška dolina). Šele z ustanovitvijo krajevne skupnosti je zaživel krajevna samouprava in znova povezala to enovito področje.

— Ali menite, da je vaš srednjeročni načrt razvoja še realen, ali pa bo potreben popravek?

Srednjeročni program vsekakor ni dokončen dokument, saj opredeljuje predvsem naše razvojne cilje, zato ga bomo morali sproti izpopolnjevanju in dopolnjevanju. Glede na novi sistem planiranja ne zajema samo tistih dejavnosti, ki naj bi jih opravljala krajevna skupnost, ampak tudi one v sodelovanju s skupščino občine in samoupravnimi interesnimi skupnostmi (skupnosti za ceste, elektro gospodarstvo, PTT promet, vodno gospodarstvo, stanovanjsko izgradnjo in drugo) v obliki posebnih sporazumov. To opredeljuje tudi naš novi statut.

— In kaj načrtujete v tem srednjeročnem obdobju?

Obnovo vodovoda v Martinjaku, črpalni sistem, obnovo kanalizacije ob cesti v Martinjaku, rekonstrukcijo električnega omrežja Gornje Jezero—Laze, asfaltiranje ceste Žerovnica—Lipsenj, asfaltno prevleko na cesti Grahovo—Lipsenj, vodooskrbo za Gra-

hovo, avtobusne čakalnice v vseh naseljih in ureditev javne razsvetljave za vasi Grahovo, Martinjak, Žerovnica, Lipsenj in Gorenje Jezero.

— Kaj je bilo že storjenega v preteklem — prvem letu srednjeročnega obdobja?

Precej je že storjenega pri kanalizaciji v Lipsenju, vendar je vodnogospodarska inšpekcija na prijavo Zavoda za ribištvo zaradi odtoka fekalnih voda ustavila gradnjo in tako gornji del Lipsenja zdaj čaka. Potrebne bodo čistilne naprave, kar bomo, upamo, v sodelovanju s komunalno interesno skupnostjo uredili.

Oskrba z vodo na Gornjem Jezeru je ob velikem sodelovanju vaše skupnosti rešena. Vaščani sami so napravili površinsko vodno zajetje, kar je dobra rešitev. Za obnovitev vodovoda, kanalizacijo in cestno varnost v Martinjaku so projekti že izdelani, v pripravi pa je tudi projekt za vodno oskrbo v Grahovem, Lipsenju, Žerovnici in v bližnjih zaselkih. Tu bo namreč potrebno obnoviti stari vodovod, ki je še

»Okrogla miza« — razgovor o temeljnih problemih krajevne skupnosti Grahovo

iz 1922. leta. Lani je bila urejena kanalizacija v Grahovem in dograjena cesta Grahovo—Žerovnica, predlani pa opravljena elektrifikacija na Bloški polici. V delu sta tudi projekta za asfaltiranje ceste Žerovnica—Dane in asfaltiranje ceste po Grahovem. Oboje naj bi predvidoma stalo nekaj nad 700 milijonov starih dinarjev. Izdelan je tudi projekt za avtobusno čakalnico v Martinjaku — skupaj s trgovino Nanos. Tudi vloge za potrebna soglasja v zvezi z ureditvijo javne razsvetljave so že poslane na ustrezna mesta. Imamo torej dosti načrtov in dela.

— Mislite vse te načrte uresničiti do konca 1980. leta?

Najbrž ne bo šlo. Precej naštetih zadev je širšega značaja in jih sama krajevna skupnost brez sodelovanja drugih samoupravnih skupnosti, predvsem komunalne skupnosti, ne bo mogla rešiti. Razmišljamo tudi o uvedbi krajevnega samoprispevka, čeprav bo šlo najbrž težko, ker plačujemo že samoprispevek za šolstvo. Vsaj polovico sredstev naj bi zbrale vaše skupnosti. Ta sredstva pa bi poskušali oplemenititi z najetjem kreditov.

— Kako pa dotekajo sredstva po sporazumu o financiranju krajevnih skupnosti?

S tem smo kar zadovoljni, čeprav dobimo sredstva šele po zaključnih računih za preteklo leto. Zelo nam je prišlo prav, ko nam gre Brest tako na roke, da nam je izplačal tudi akontacijo za letošnje leto.

— Kako usklajujete načrtovanje razvoja krajevne skupnosti z razvojnimi načrti temeljnih organizacij in drugih samoupravnih skupnosti?

Z nekaterimi območnimi interesnimi skupnostmi smo svoje razvojne načrte dokaj uskladili, sodelovanja z združenim delom pa skorajda ni, čeprav je v skupščini krajevne skupnosti od 64 članov kar 25 delegatov iz temeljnih organizacij. To se je recimo pokazalo ob novi lokaciji oziroma predvideni preselitvi tapetništva iz Tovarne pohištva Martinjak. Šele to nas je opozorilo oziroma dalo povod za razmišljanje, kako bo z gospodarskim razvojem našega območja in kakšne so njegove druge razvojne možnosti. Vsekakor bomo morali v prihodnje še dosti storiti za tesnejše sodelovanje in usklajevanje naših načrtov z združenim delom, saj je od tega odvisen naš celotni razvoj.

— Z vsem tem je tesno povezano delovanje delegatskega sistema in vsestranskega obveščanja. Kako ocenjujete delo delegacij?

Naša delegacija za skupščino občine se sicer redno sestaja, vendar je udeležba silno slaba, saj pride na sejo 3 do 6 delegatov od osemnajstih. Na sejah sta tudi predsednik in tajnik sveta krajevne skupnosti, tako da imamo živ stik vsaj z vodstvom krajevne skupnosti, medtem ko tega stika z ostalimi občani skorajda ni. Težave so, ker je malo zainteresiranih delegatov in zelo težko najdemo ljudi za delo v delegacijah. Na to bomo morali misliti ob prihodnjih volitvah.

bo deluje in ni dovolj povezanih s svetom krajevne skupnosti. Občani pravijo, da je dosti sestankov, narejenega pa bolj malo, zato je tudi interes manjši. Kadarkoli na zborih razpravljamo o otipljivih, žgočih zadevah, so zainteresirani, obravnava in sprejemanje kakšnih splošnih dokumentov pa jih ne pritegne.

Posebej velja poudariti, da se obrtniki v krajevni skupnosti prav nikamor ne vključujejo, čeprav so po gostilnah precej »kritični«. Še celo posojilo za ceste so vplačali neposredno na občini, ne pa v krajevni skupnosti. Prav sedaj se pripravljamo za sestanek z njimi, na katerem bi se pogovorili o skupnih proble-

Osnovna šola v Grahovem

Upoštevati bi tudi morali, da so to preprosti ljudje in so gradiva za seje skupščine občine odločno pretežavna in težko razumljiva. Iz njih bi morali napraviti kratke in preproste izvlečke, pa tudi preproste predloge sklepov v variantah, da bi sploh vedeli, za kaj se odločamo.

— Kaj pa splošna delegacija?

Menda je tam še slabše. Sicer so v njej posamezniki, ki aktivno delujejo v posameznih interesnih skupnostih (izobraževalna, TTKS), kot celota pa tudi ta delegacija ne dela posebej uspešno.

— Kakšno je sodelovanje z vašimi odbori in ali se vaše skupnosti sestajajo na zborih?

Lahko rečemo, da ni organiziranega sistema povezave. Če ljudje sprašujejo o posameznih zadevah, jim pač povemo. Tudi sicer nekaj vaških odborov sla-

mih in o sodelovanju, z oddelkom za gospodarstvo pri skupščini občine pa se dogovarjamo, da bi stopili na prste »šušmarjem«, ki jih je pri nas kar precej. Tudi delegatska povezava s temeljnimi organizacijami je slaba. Delavci se premalo zavedajo, da so tudi krajan in da je ureditev življenja v njihovem kraju tudi njihova skrb.

Sicer pa za obveščanje občanov izkoristimo tudi druge sestanke, ker pač ni organizirane delegatskega obveščanja.

— Kaj naj bi po vašem mnenju storili, da bi izboljšali delovanje delegatskega sistema?

Dosedanja praksa kaže, da se v delegacijah posamezniki specializirajo za posamezna področja, ker pač vsakega ne zanima vse. To pa seveda ruši zamisel delegatskega sistema. Morda bi bile umestne posebne delegacije, vsaj za nekatera področja. Ven-

Cesto skozi Martinjak bo treba čimprej usposobiti za vse večji promet in varnost pešcev

dar pa bi nam tudi to nakopalo velikanske težave, ker preprosto nimamo ljudi za delo v delegacijah in za družbenopolitično delo. Verjetno bo treba najti neko sistemsko rešitev, pri tem pa realno oceniti dosedanje delo in sedanje stanje.

— **Kako se družbenopolitične organizacije vključujejo v reševanje teh in drugih problemov v krajevni skupnosti?**

Delo družbenopolitičnih organizacij je formalno organizirano tako kot v drugih krajevnih skup-

nostih. Večina aktivnih komunistov in drugih družbenopolitičnih delavcev se vključuje v naše najrazličnejše organe, pa zato povsod srečuješ ene in iste ljudi. Zveza komunistov v krajevni skupnosti nekako še ni našla svoje vloge in področja dela; do- sledj tudi še ni obravnavala stanja v krajevni skupnosti s političnega vidika. Temu so vzrok tudi objektivni razlogi: komunisti, ki so vključeni na terenu, so že močno v letih, pa še raztreseni so po najrazličnejših vaseh in zaselkih, komunisti iz delovnih organizacij pa se premalo oziroma se skoraj ne vključujejo v naše delo in probleme.

Dokaj delaven pa je aktiv mladih komunistov, ki se redno sestaja s skoraj stoddostno udeležbo. Na sejah obravnavajo predvsem delo in težave mladinske organizacije, drugih problemov pa se lotevajo redkeje.

— **Mladina je v vaši krajevni skupnosti menda precej delavna?**

Mirno lahko rečemo, da je mladina nosilec športnega, družabnega in kulturnega življenja v krajevni skupnosti. Pred leti mladina ni bila upoštevana in so jo druge družbenopolitične organizacije puščale ob strani. V zadnjih letih — zlasti po manevrih »Jesen '74«, kjer so se mladi lepo izkazali — pa se je stanje občutno izboljšalo. Sedaj mladi sodelujemo pri reševanju vseh pomembnejših zadev in prek svoje- ga delegata delujemo tudi v svetu krajevnih skupnosti. Čudno pa je, da mladih ni v drugih delegacijah, kar bo potrebno pri prihodnjih volitvah odločno spremeniti in upoštevati, zlasti, ko ugotovljamo, da ni ljudi za delegacije.

Mladi sodelujemo z občinsko konferenco ZSMS, imamo pa tudi svoj program dela in več delovnih komisij. Izdajamo tudi svoje glasilo GAM, ki izhaja najmanj enkrat mesečno. Finančno nam pomagata TTKS in krajevna skupnost za priložnostna dela, prošnjo pa smo dali tudi kulturni skupnosti. Zelo tesno sodelujemo z osnovno šolo, kjer je tudi naša osnovna organizacija. Skupaj s šolsko mladino pripravimo večino proslav, naši mladinci pa delajo tudi kot mentorji v pomoč šolarjem.

— **Slišati je, da se bo tudi na področju kmetijstva pri vas precej spremenilo?**

Da, prav sedaj iščemo lokacijo za večjo perutninarstvo farmo, ki naj bi zrasla na našem območju ob sodelovanju Kmetijske za- druge Cerknica in Perutninarstva iz Neverk pri Pivki. To bo omogočilo tudi večji razmah koope- racije na našem območju. Sicer pa boste prav gotovo o tem še kaj pisali.

Omenimo naj še te podatke: imamo 132 zaščitenih kmetij, čistih kmetij je 85, veliko pa je mešanih kmetij.

— **Kakšni so vaši odnosi z »vikendaši«, ki jih je na tem področju kar precej?**

»Vikendaši« so pri nas ustvarili že eno od večjih naselij, saj je zgrajenih že 70 hišic. Formalno je sodelovanje sicer rešeno, saj imajo svojega delegata v svetu, dva pa v skupščini krajevnih skupnosti. Kljub temu pa prihaja do nesporazumov: oni zahtevajo vrsto zadev v zvezi s komunalno ureditvijo (elektrika, voda, odvoz smeti in podobno), niso pa pripravljeni sodelovati v ustreznih projektih. Vsekakor bo morala to vprašanje odnosov, krajevna skupnost čimprej razčistiti.

— **Kako je z varstvom okolja pri vas?**

Podobno kot drugod — slabo. Pred dnevi smo obravnavali novi skupščinski odlok o varstvu okolja in ga v celoti podprli. Upamo, da bo z njim in z večjo zavestjo občanov le napravljen red.

— **Ste ob jezeru. Ali se kaj ukvarjate s problemi jezera in športnega ribištva?**

Tudi pri tem je precej težav, zlasti glede odlova rib. Vendar ni nobenega stika med nami in Zavodom za ribištvo, pa je vrsta stvari nerešenih.

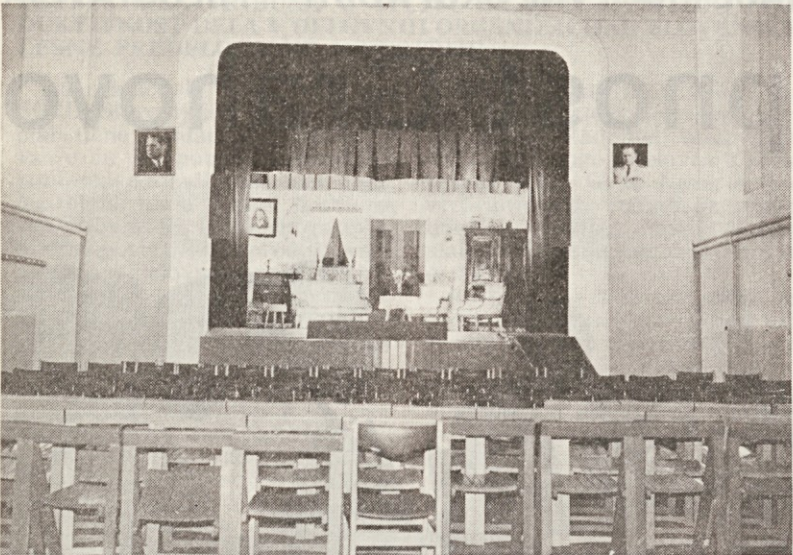
— **Kako je z delom na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite?**

Naj poudarimo, da smo se na manevrih »Jesen '74« kar lepo odrezali. V zadnjem času so dobile krajevne skupnosti na tem področju še večje pristojnosti. Ustrezne organe imamo že oblikovane, sedaj pa izdelujemo zahtevane programe in načrte. Dodamo naj še, da delujejo pri nas tri gasilska društva in gasilsko društvo v TP Martinjak.

Naj ta povzetek iz našega iz- črpnega razgovora sklenemo, če- prav seveda ni mogel zaobseči vsega povedanega. Ugotovitve so podobne kot drugod: krajevna skupnost se ukvarja predvsem s komunalnimi zadevami, ker so

za krajanje pač najbolj pereče in — kot kaže — doslej ni bilo drugega nosilca te dejavnosti. Dosti pomanjkljivosti je v delegatskem sistemu, kar onemogoča večjo povezavo tudi na drugih področjih življenja in reševanja skupnih problemov. Družbenopolitične organizacije še niso povsem našle svoje vloge v tej samoupravni skupnosti. Razveseljivo je, da imajo delavno mladino, kar je tudi obet za prihodnost. Bistvene premike v vsebini dela pa lahko pričakujemo le, če se bomo prav vsi zavedali, da smo člani krajevnih skupnosti in da prav vsi sooblikujemo podobo življenja v kraju, v katerem živimo.

Razgovor pripravila: B. Levec in F. Sterle

Prenovljena dvorana Zadružnega doma v Grahovem

Tudi avtobusnih čakalnic še ni

Praznik krajevnih skupnosti Grahovo

Občani krajevnih skupnosti Grahovo so si za svoj praznik izbrali 11. maj v spomin na uspešno partizansko akcijo spomladi 1942. leta, v času, ko se je začel oborožen boj proti tujim okupatorjem. Ko so aprila leta 1941 italijanski fašisti zasedli naše kraje, tudi tedanji mladinci nismo stali ob strani.

Že v letih hude gospodarske krize v stari Jugoslaviji (1934—1935) se je mladina organizirala v napredno mladinsko organizacijo — Društvo kmečkih fantov in deklet Grahovo in v Sokolsko četo z maticnim društvom v Cerknici. Z aktivnim delom je bila mladina prisotna povsod, na političnem in na gospodarskem področju. Ker je bila povezana s komunističnim gibanjem, je bilo njeno delovanje trn v peti vladajočim meščanskim strankam, ki so bile na oblasti.

Ob okupaciji je grahovska mladina že vedela, kakšna je njena naloga. Takoj se je povezala z Osvobodilno fronto in zbirala v skrivnih skladiščih municijo, orožje in vojaško opremo, ki jo je zapustila razsula jugoslovanska vojska. Upravni odbor Društva kmečkih fantov in deklet je skupaj s člani Sokolske čete s so-

glasnim sklepom vstopil z vsem svojim premoženjem v Osvobodilno fronto. Prevzem precejšnjih finančnih sredstev je bil opravljen jeseni leta 1941. Grahovska mladina se je vključila v oborožen boj proti okupatorju in nekaterim domačim izdajalcem. Po prvem napadu partizanske enote oktobra 1941. leta v Ložu, smo pričeli pripravljati napad na italijanskega okupatorja tudi v Grahovem. In prišel je 11. maj leta 1942. Vsi udeleženci napada se spominjamo, s kakšnim občutkom narodne zavesti smo se pripravljali na napad in ga nato tudi uspešno opravili.

V tej oboroženi akciji so sodelovali grahovska mladina, pa tudi starejši na čelu s prvimi partizani, ki so bili v sestavi Rakovške čete. Napad Rakovške partizanske čete v sodelovanju z domačini na italijansko vojaško kolono v Grahovem je bil spontan vseljudski upor. Dosegli smo popolno zmago, saj so se preplašeni Italijani morali v neredu umakniti iz Grahovega. Zato imamo občani krajevnih skupnosti Grahovo za svoj praznik 11. maj, datum, ki bo ostal trajno zapisan v zgodovini našega kraja.

J. Silc

OBVESTILO VSEM UPRAVIČENCEM DO PREŽIVNINE

Vse občane, ki imajo pravico do preživnine, opozarjamo na novost v novem zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih.

Kaj je preživnina?

Preživnina je prispevek za preživljanje otrok, ki ga mora plačati tisti roditelj, ki ne živi z otrokom skupaj. To so predvsem očetje nezakonskih otrok ali razvezani starši. Preživnino so dolžni plačevati tudi sinovi in hčere za svoje ostarele starše, če le-ti nimajo dovolj sredstev za preživljanje.

S 1. 1. 1977 je začel veljati nov zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki prinaša v 132. členu pomembno novost. Določa, da se bodo vse sodno določene preživnine povišale za toliko odstotkov kot bo uradno ugotovljeno povečanje življenjskih stroškov. Odločbo o novo ugotovljeni višini preživnine bo izdal pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva po uradni dolžnosti.

Zato pozivamo vse upravičence iz občine Cerknica, da se oglasijo pri občinski skupnosti socialnega skrbstva Cerknica, na občini v Cerknici, soba št. 7, vsak uradni dan od 9.—12. ure in ob sredah od 14.—16. ure. S seboj naj prinesejo vso dokumentacijo, ki jo imajo v zvezi s plačevanjem preživnine.

Upravičenci do preživnine, ki imajo stalno bivališče v drugi občini, lahko uredijo preživnino pri pristojni strokovni službi skupnosti socialnega skrbstva svoje občine.

O B Č I N S K A S K U P N O S T S O C I A L N E G A S K R B S T V A
C E R K N I C A

ljubljska banka

tudi ko gre za zasebno dejavnost
pravi naslov
za denarne zadeve

Posojila
za pospeševanje
gospodarske
dejavnosti občanov

Če se ukvarjate s kmetijstvom, obrtjo, gostinstvom ali če se nameravate posvetiti kmečkemu turizmu, lahko za izboljšanje in razširitev svoje dejavnosti kot varčevalec Ljubljanske banke najamete posojilo na podlagi vezave domače ali tuje valute.

Znesek posojila znaša 250 % vezanih dinarskih ali deviznih sredstev. Če pa konvertibilno valuto prodate in vezete dinarsko protivrednost, dobite posojilo v višini 320 % vezanih sredstev. Najnižji znesek posojila znaša 10.000 din, najvišji pa 400.000 din.

Najkrajša doba vezave so tri leta, najdaljša pa 11 let in je odvisna od namena posojila. Doba vračanja posojila je za leto dni krajša od dobe vezave sredstev.

Obresti za posojilo se obračunavajo po 11 % letni obrestni meri, vaša vezana sredstva pa bo Ljubljanska banka obrestovala po 7,5 % letni obrestni meri.

Posojila obrtnikom
za občasna obratna
sredstva

Če ste samostojni obrtnik in imate svoj žiro račun pri Ljubljanski banki, vaša dejavnost pa je potrebna in pomembna za gospodarski razvoj občine ali regije, potem lahko dobite tudi kratkoročno posojilo za občasna obratna sredstva do višine 200.000 din.

Znesek posojila vam bo Ljubljanska banka nakazala na vaš žiro račun, porabili pa ga boste lahko za nakup materiala in surovin, plačilo raznih obveznosti, skratka: za nemoteno poslovanje.

Tako posojilo je treba vrniti najkasneje v 12 mesecih, letna obrestna mera pa znaša 11 %.

Obresti od sredstev
na žiro računih
obrtnikov

Od 1. januarja 1977 obrestuje Ljubljanska banka tudi sredstva na žiro računih občanov, ki opravljajo samostojno obrtno ali drugo gospodarsko dejavnost, in sicer po 4 % letni obrestni meri. Ljubljanska banka vam tako pri vodenju žiro računov omogoča poleg sodobnega bančnega servisa tudi gospodarnost obračanje sredstev.

NAŠI LJUDJE

Dobro rezilo je osnova za kvalitetno in varno delo pri stroju. Človek, ki sta mu zaupana skrb za vzdrževanje in brušenje rezil, mora vsekakor imeti posebne lastnosti, med katerimi so na prvem mestu smisel za natančnost, vestnost in odgovornost za opravljeno delo.

Prav te lastnosti odlikujejo **Franca Pavliča**, brusilca rezil v Tovarni pohišta Stari trg, katerega želimo predstaviti.

Petnajsto leto teče, kar se je zaposlil pri nas. Sprva je delal kot žagarski delavec, kmalu pa je bil premeščen v brusilnico. Tečaj s tega področja mu je dal osnovno znanje, ki pa ga z vsestranskim prizadevanjem razvija in izpopolnjuje.

Kaj pravi Pavlič o sebi in o svojem delu?

— V delo, ki ga opravljam, sem se kar lepo vživel. Verjemi, da ga ne bi zamenjal z nobenim drugim, pa naj si bo še bolj vabljivim delom. Vedno se trudim, da so rezila kar najbolje pripravljena.

Največja nagrada in priznanje sta mi, če vidim, da so delavci

zadovoljni z mojim delom. To mi vpliva voljo, da se še bolj trudim pri svojem delu. Razumljivo, da mi delo vedno tudi ne uspe. Tedaj želim, da sem na take primere opozorjen in napake sproti odpravljam. Sicer pa se moram tudi v tem pogledu pohvaliti, da med seboj dobro sodelujemo.

Urejenost delovnega mesta in prostora potrjujeta, da mu je red tako rekoč prirojen. Lepo razporejena rezila in orodje, negovani stroji in čistoča vsekakor dajejo lep videz.

— Da, tudi na red s sodelavcem gledava ter na pravilno shranjevanje rezil, saj so rezila, ki jih danes uporabljamo, dokaj draga, zato je čut v tem smislu zelo potreben. Le majhna malomarnost, pa je rezilo poškodovano.

Sicer brusilnica ni urejena kot bi morala biti, saj ni bila grajena v te namene, kljub temu pa je mogoče v njej delo zadovoljivo opravljati.

Ko govoriva o kolektivu in tovarni, nadaljuje:

— Mislim, da se razen nekaj izjem, ves naš kolektiv trudi, da bi si zagotovil prihodnji razvoj. V tem tudi uspeva, čeprav prihaja do posameznih kriznih obdobj. Kar zadeva delovne pogoje mislim, da boljših ne moremo zahtevati.

Slednje besede Pavliča so vsekakor vredne premisleka, njegovo vedenje in obnašanje pa naj bi bilo vzor in kažipot nam vsem.

F. MLAKAR

Delo sindikalnih skupin

Sindikati — družbenopolitična organizacija delavskega razreda — dobiva vedno pomembnejše naloge.

Teh nalog ne gre razumeti samo kot prizadevanja za boljše delovne in življenjske pogoje delavcev; to so namreč osnovne naloge sindikatov v kapitalistični družbeni ureditvi. Pri nas se za te pravice ni treba boriti, ker jih že imamo. Smisel dela sindikatov je v podružabljanju oblasti, v procesu uveljavljanja pravic in dolžnosti delavcev. To je osnovno vprašanje pri prenosu oblasti do slehernega organa in delovnega človeka.

Da pa bo vsak prispeval po svojih močeh h krepitvi samoupravnih odnosov, je potrebno delo sindikata primerno organizirati.

Vemo, da je osnovna organizacija sindikata organizacijsko prevelika, da bi bila sposobna reševati vedno bolj zapletene družbeno ekonomske in politične odnose. Če se že poslužuje te oblike, potem je razumljivo, da zaide v forumsko in formalno reševanje, kjer ozek krog ljudi odloča o vprašanjih večine oziroma vseh sodelujočih v procesu združenega dela.

To lahko vidimo ob primeru naših zborov delavcev, ki ne dosegajo takih ciljev kot bi jih morali. Zato smo šli v Tovarni lesnih izdelkov v ponovno organiziranje sindikalnih skupin. Sindikalna skupina zajema zaokrožen del delavcev v delovnem procesu. Zaradi proizvodne dejavnosti so tesno povezani in se zato med se-

boj lažje sporazumevajo in dajejo oziroma nakazujejo možne rešitve, ki lahko pripomorejo k rešitvi celote. Predstavniki sindikalne skupine je član izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata in ima tudi svojega namestnika. Tako je uresničeno načelo delegatskega sistema, kjer delegati niso le pasivni izvrševalci sklepov in stališč organa sindikata, ampak tudi aktivni izvrševalci idej svoje skupine.

Seveda je to povezano z znanimi težavami usposobljenosti delegata, kar pa rešujemo s tem, da so na sestankih sindikalnih skupin prisotni zadolženi sindikalni in partijski delavci. S tem se sposobnost delegata krepi in njegova samostojnost prihaja vedno bolj do izraza. O vprašanjih, za katera so potrebne odločitve delavcev z osebnim izjavljanjem, sedaj razpravljajo na sindikalnih skupinah in so zbori delavcev le formalna potrditev teh odločitev.

Prepričani smo, da je takšna pot pravilna in s krepitvijo takšnega dela bomo le še izboljšali samoupravno sporazumevanje v prid celotne družbe.

T. Obreza

POPRAVEK

V sestavku »Letošnji svetovni dan zdravja« (v prejšnji številki glasila) nam jo je tiskarski škrat dvakrat zagodel. V stavkih, ki govorijo o odpravljanju črnih koz, bi moralo namesto »goveje ošpi-ce« pisati »goveje osebnice«.

Piscu sestavka in bralcem se za neljubo napako vljudno opravičujemo.

Zdravje in mi

Prav gotovo ima delovna skupnost, ki ima svojega ambulantnega zdravnika, veliko prednost, saj zdravnik spozna in pozna zdravstveno stanje vsakega posameznika. Poleg tega pa so zdravniku znani tudi pogoji dela, v katerih delavci delajo. Prav to pa je prednost pri zdravljenju in preventivi delavcev v posamezni temeljni organizaciji. Res pa je tudi, da se posamezniki med bolniškim staležem ne ravnaajo tako kot jim je naročil zdravnik in s takim početjem podaljšujejo bolniški stalež. Ta pojav ni samo pri nas, ampak je prisoten tudi drugje. Zato je že več delovnih organizacij uvedlo občasno kontrolo delavcev, ki so v bolniškem staležu in so tako močno zmanjšale nepotrebno odsotnost z dela.

Delavski svet Tovarne pohišta Cerknica je že lani sklenil, naj bi za naše delavce to kontrolo izvajala socialna delavka, vendar zaradi preobremenjenosti ni mogla kontrolirati bolniškega staleža. Nekatera podjetja so organizirala kontrolo delavcev, ki so v bolniškem staležu tako, da je delavski svet imenoval več člansko komisijo iz vrst delavcev. Ta oblika bi bila sprejemljiva tudi za nas. O tem bi bilo potrebno začeti razpravo na delavskih svetih vseh temeljnih organizacij.

Bolniški stalež v Tovarni pohišta Cerknica v obdobju januar—april

Mesec	Število vseh ur	do 30 dni		nad 30 dni	
		ur	%	ur	%
januar	138.729	5.558	4	5.319	3,8
februar	134.307	6.115	4,5	5.050	3,7
marec	140.182	8.065	5,5	6.252	4,4
april	138.350	6.529	4,7	7.065	5,1
Skupaj:	551.568	26.267	4,7	23.686	4,2

Poprečno število vseh ur v obdobju januar—april je 137.892 do 30 dni, nad 30 dni izgubljenih ur zaradi bolniškega staleža pa znaša 12.487 ur ali 9 odstotkov.

Kot vidimo iz analize za prve štiri mesece, je odstotek odsotnosti z dela zaradi bolniške prevelik. Zato je nujno, da zastavimo naša prizadevanja tako, da bomo tudi to odsotnost zmanjšali na najmanjšo mejo. Tudi s tem bomo vplivali na večjo produktivnost dela. Seveda morajo biti naša prizadevanja tudi taka, da bo ob preventivi zdravstveno stanje delavcev še boljše, to pa pomeni, da se bomo med bolniškim staležem ravnali tako kot nam je naročil zdravnik, da bomo uvedli kontrolo staleža in storili tudi nekaj za še boljše pogoje dela naših delavcev.

J. KLANČAR

Čakalnica naše obratne ambulante je vedno polna

Zdravstveni oddih delavcev

Te dni se je končal razpisni rok za regresirano zdravstveno letovanje naših delavcev. Prijave po temeljnih organizacijah so sprejemali v tajništvi, na Skupnih dejavnostih pa socialna delavka.

Po samoupravnem sporazumu o pridobivanju in delitvi dohodka ter o razporejanju čistega dohodka so upravičeni do regresa za zdravstveno letovanje delavci, ki so šibkega zdravja, regres pa jim je odmerjen po naslednji lestvici:

— do vključno 1681,00 din (50 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka vseh zaposlenih v delovni organizaciji, izplačanega v preteklem letu) na družinskega člana — 100 odstotni regres;

— nad 1681,00 din do vključno 2521,50 din na družinskega člana — 50 odstotni regres;

Ob prijavi smo prosili delavce, naj posredujejo naslednje podatke oziroma potrdila;

— Zdravniško potrdilo z označenim krajem in z željenim časom letovanja. Za delavce iz Tovarne pohišta Cerknica in Martinjak smo se dogovorili kar z zdravnikom, da ni bilo potrebno delavcem posebej hoditi po potrdilo.

— Potrdilo o drugih virih dohodka.

— Podatke o številu družinskih članov oziroma članov skupnega gospodinjstva.

Kljub objavi na oglasni deski in obvestilu, ki je bilo dano po službah, prijavitelcev ni veliko. Prav tako ni prijavitelcev iz Tovarne lesnih izdelkov Stari trg, medtem ko je v Tovarni pohišta Cerknica velika zainteresiranost. Vzrokov nezainteresiranosti nismo še odkrili, čeprav gre za takšne delavce, ki so resnično potrebni zdravstvenega oddiha. Mislim pa, da je eden izmed vzrokov ta, da morajo ti delavci izrabiti redni letni dopust, kar pa ne bi smelo biti.

V. SIMČIČ

Tudi v maju je bila v Salonu pohišta Cerknica za ljubitelje umetnosti lepa umetniška razstava. Razstavljal je akademski slikar Peter Adamič. Na sliki (zgoraj): z otvoritve razstave ob nastopu Koroškega okteta (spodaj) Peter Adamič: Cerkniško jezero

Nekaj misli o delovni disciplini

Delovna disciplina je vrlina, ki naj bi jo imel vsak samoupravljalec. Samoupravne svobode na delovnem mestu pa ne bi smeli izkoriščati z nedelavnostjo.

Tudi med delavci so ljudje, ki v posameznih trenutkih odpovedo iz najrazličnejših razlogov. Včasih je vzrok očitka, ki pa ga spremljata vpitje in nerganje, lahko tudi upravičen, vendar pa zaželenega cilja po taki poti ni mogoče doseči. Tovariški razgovor z odgovorno osebo bi bil lahko veliko bolj koristen. **Skupno reševanje skupnih težav je najbolj učinkovito.**

V sindikatih tečejo razprave, da je treba medsebojne odnose vse bolj utrjevati in sicer tako, da se bodo delavci zavedali poleg pravic tudi svojih dolžnosti. Letega pa se pogosto premalo zavedamo. Delo moramo znati tudi ceniti, paziti na kakovost, na porabljeni čas, na stroje in orodje. Nesmiselno je zavlačevati delo tako, da ga opravljamo osem ur, če bi bilo lahko opravljeno v petih urah.

Produktivnost je zelo povezana tudi z delovno disciplino, nagrajevanje pa s produktivnostjo. Pri tem pa se največkrat srečujemo s pojavi, ki spodbujajo ali pa zavirajo prizadevnost delavcev na delovnem mestu. Pravične norme in objektivna ocenitev delovnega mesta bi odpravile te pomanjkljivosti.

Delovni odnosi med delavci v proizvodnem procesu in med vodilnimi pa so odvisni od tega, kako gojimo medsebojne odnose. Sem sodijo metoda opozarjanja, doslednost in obveščanje.

Poleg teh splošnih načel, ki sem jih omenil, bi želel nanizati še nekaj podatkov iz naše temeljne organizacije, ki tudi vplivajo na red in delovno disciplino in ki so obenem njihov odraz.

Uvajanje vrednotenja po zahtevnosti dela in work-faktorja je na tem področju premalo narejenega.

V Tovarni lesnih izdelkov Stari trg smo vezani, zlasti v stolarni, na naročilniški program, kar pomeni tudi oviro za doseganje večje produktivnosti, zaradi majhnih serij, nepravčasne dobave rezil in repromaterialov, priprave dokumentacije in podobnega. Seveda se ob tem povečuje režija, premeščanje delavcev z enega delovnega mesta na drugo, kar vse povzroča izgubo efektivnega izkoriščanja delovnega časa. Naj za primer omenim, da je bil za leto 1976 izkoristek delovnega časa na žagalnici izračunan na 77 odstotkov, za stolarno pa le 65 odstotkov, z organizacijskimi izgubami vred. Čiste produktivnosti za stolarno je bilo 55 odstotkov. Te ugotovitve sem posredoval zaradi

prikazovanja dejstva, da vpliva na delavčev osebni dohodek predvsem večja storilnost, ki pa je iz omenjenih razlogov omejena. Če pa ni normirane proizvodnje, pade tudi prizadevnost delavca in s tem tudi delovna disciplina.

Naj ob koncu poudarim še to, da je za trdne samoupravne odnose potrebna predvsem zavest posameznika, česar pa se nekateri delavci še vedno premalo zavedamo. O tem nam povedo tudi podatki, da smo v letu 1976 ob-

ravnavali samo v naši temeljni organizaciji na disciplinski komisiji 24 delavcev, predvsem zaradi neopravičenih izostankov z dela, pijančevanje na delovnem mestu in podobnega.

Nešteto je še razlogov, ki vplivajo na zavest in disciplino delavcev v proizvodnji in sploh v družbi. Ob uresničevanju zakona o združenem delu in ob urejanju medsebojnih odnosov jih bomo izboljševali le, če bomo trdno sodelovali.

M. Šepec

Praznovanje v Grahovem

Že vrsto povojnih let slavijo v krajevni skupnosti Grahovo 11. maj kot svoj krajevni praznik. Letošnje praznovanje je bilo v zaselku Goričice.

Organizacijo so prevzele vse družbenopolitične organizacije v krajevni skupnosti, bogat kulturni program pa so prispevali učenci osnovne šole in mladinska organizacija Grahovo, pevski zbor z Rakeka in recitatorska skupina iz Cerknice.

Slavje se je pričelo s partizanskim mitingom na prostem, zaslišno streho nastopajočim pa je nudil Uleč kozolec. Prisotne je najprej pozdravil predsednik organizacije ZZB NOV Grahovo Stane Šega. Med drugimi so bili prisotni tudi podpredsednik skupščine SR Slovenije Vladimir Logar, predstavniki občinskih družbenopolitičnih organizacij in skupnosti ter nekdanji borci Rakovske čete, ki je 11. maja leta 1942 organizirala in izvedla skupaj z domačini uspešen partizanski napad na italijansko kolono, prisotne pa so bile tudi borke ženske čete, ki se je leta 1942 nekaj časa zadrževala na Križni gori in v okolici Lipsenja.

Rudi Debevc, predstavnik krajevne skupnosti Grahovo je v svojem govoru poudaril pomen letošnjih jubilejev, še posebno 85. obletnico našega voditelja in heroja tovariša Tita. Večino svojega govora je posvetil revolucionarnim dnem naše zgodovine. Zahvalil se je vsem borcem, posebno pa prisotnim, za njihov prispevek v narodnoosvobodilnem boju. Svoj govor je končal z besedami, naj mladina sledi brcem, borkam in aktivistom, ki so toliko dali za to, kar danes imamo in naj se še naprej bori za lepši jutri.

Spomin na našo preteklost so obudili tudi trije partizanski skeči, ob katerih so se prisotni od srca nasmejali. Skeči so bili še posebej zanimivi, ker so bili odigrani natanko tako kot pred vojno — na prostem, ne glede na vremenske razmere.

Po mitingu je bilo tovariško srečanje, harmonikar je k razpoloženju prispeval svoje, mnogi prisotni pa so izmenjavali spomine iz revolucionarnih dni. Vsi so si bili edini, da bi se morali na podrobnih prireditvah še večkrat srečati.

I. Škrabec

Vi vprašujete — mi posredujemo odgovore

Vemo, da smo v naši občini znatno presegli znesek, ki naj bi ga zbrali kot posojilo za ceste. Glede na to, da so tudi na našem območju številne težave zaradi pomanjkanja sredstev za modernizacijo cest, nas je precej bralcev napotilo, naj izviramo odgovor z ustreznega mesta na vprašanje, kaj bo z viškom sredstev, zbranih za ceste v naši občini. To vprašanje smo posredovali oddelku za gospodarstvo pri skupščini občine, kjer so nam radi posredovali odgovor.

Uredništvo

O višku vpisa posojila za ceste je ta trenutek zelo težko govoriti. To pa zato, ker moramo ob tem imeti pred očmi dva pojma in sicer vpis posojila za ceste in dejansko vplačilo posojila za ceste. Da bi stvari nekoliko podrobneje prikazal, naj nanizam nekaj podatkov o vpisu posojila za ceste.

Kot veste je bil vpis posojila za ceste v maju in juniju 1976. leta; realizacija vpisa je bila dokaj ugodna, saj smo dosegli 21 odstotkov presežka vpisa posojila nad predvidenim.

Tako smo realizirali vpis pri din

— krajevnih skupnostih	1.574.130
— občanov, ki združujejo delo	5.838.580
— organizacijah združenega dela in drugih	416.600
Skupaj	7.829.300

Ta vpisani znesek predstavlja 121 odstotkov predvidenih sredstev. Seveda pa sam vpis še ne predstavlja viška sredstev, zato jih tudi ni mogoče porabiti.

Sredstva od vpisa posojila se zbirajo pri Službi družbenega knjigovodstva na Rakeku in je trenutno zbranih po podatkih do 30. 4. 1977 3.398.408 din, kar predstavlja približno polovico vpisane vsote.

Naj na koncu poudarim naslednje. Dejanski višek vpisa posojila za ceste bo znan šele po zaključku vplačevanja posojila, to je sredi prihodnjega leta. Takrat pa bomo lahko bolj določeno opredelili, kam s sredstvi od viška vpisa posojila za ceste. Vsekakor pa bomo višek porabili v občini.

L. ULE

Alkoholizem in družina

Vse, kar delamo v naši družbi, je namenjeno človeku. Vemo pa, da se človekova osebnost začne oblikovati v družini. Ni treba posebej poudarjati, da bo zdrava družina dala družbi pretežno zdrave ljudi. Kaj pa alkoholikova družina?

Poglavitne značilnosti alkoholizma:

Alkoholizem se razvija počasi, se pojavlja vsepovsod in razpršeno. Pri posamezniku poteka praviloma v dveh fazah. Prvo imenujemo uničevanje družine, drugo pa socialni propad alkoholika.

Bistvo alkoholizma je v spremenjenem asocialnem obnašanju alkoholika, ki zaradi odvisnosti od alkohola »mora« zanemarjati svoje družinske, delovne in družbene obveznosti.

Alkoholik je med pet do dvajsetletnim alkoholizmom v čedalje večjih sporih z družino in z delovno skupino, ki mu otežuje ali celo onemogočajo zadovoljevanje njegove najvažnejše potrebe — odvisnosti od alkohola.

Alkoholik se noče zdraviti, saj zlepa ne prizna, da je alkoholik. Če že pride k zdravniku, je to le ena od oblik manipulacij, s katerimi je dolga leta obvladoval družinsko in delovno okolje v tolikšni meri, da je lahko pil in čedalje bolj parazitiral.

Bolan ni samo alkoholik, temveč tudi njegovo družinsko in delovno okolje. Zdraviti je treba njega in njegovo okolje, zato danes govorimo o ekološki terapiji alkoholizma.

STOPNJE RAZKROJA ALKOHOLIKOVE DRUŽINE

Ameriška sociologinja Jean Jacksonova je leta 1954 opisala značilne stopnje v razkroju alkoholikove družine takole:

V prvem stadiju družina skriva problem. Po pijanskih epizodah igrata zakonca navzven vzoren par. Žena poskuša vse, da bi moža odvrnila od pijače.

V drugi fazi se družina izolira (nikamor več ne gredo skupaj na obisk in tudi ne vabijo prijateljev v goste). Čeprav je problem žgoč, ga žena še vedno poskuša prikriti pred otroki in pred delovnim okoljem, kar pa seveda ni mogoče.

V tretji fazi pride do dezorganizacije v družini. Žena je nad svojimi poskusi, da bi zadevo uredila, obupala. Mož odklanja, uprizarja scene, mu grozi z razvezo, grožnje pa še ni zmožna uresničiti. Družini grozi propad.

V četrti fazi se srečamo z reorganizacijo družine. Žena vzame vaje v svoje roke in začne skrbeti za ekonomsko stanje in za vse druge zadeve v družini. Tako potisne ženo življenjska nuja zaradi neučinkovitosti in malomarnosti alkoholičnega moža na »presto družine«, pravzaprav na »presto revščine in gorja«. Nekdanji gospodar oziroma oče, ki je nekoč dajal družini občutek varnosti, postane sedaj njen privesek, nekakšen nebodigatreba.

To stanje imenujemo kot patološki matriarhat v alkoholikovi družini; usodno vpliva na zorenje otrok, pa tudi na uspeh mo-

rebitnega zdravljenja. Kajti, če alkoholika ne aktiviramo v tolikšni meri, da si bo priporil svojo izgubljeno pozicijo v družini in prevzel svojo prvinsko vlogo skrbnika družine, ne bo iz zdravljenja nič. Ampak zadeva ni preprosta. Alkoholikova žena je zaradi tega, ker je morala v družini poleg svoje vloge prevzeti še očetovo vlogo, razvila svoje latentne sposobnosti, s katerimi nadkriljuje tiste ženske, ki niso imele »te sreče«, da bi si nakopale moža — alkoholika.

Opisani zamenjavi prvinskih vlog očeta in matere se prilagajajo otroci in morebitni drugi družinski člani. Otroci se v vseh zadevah obračajo na mamo, očeta pa se sramujejo, ga celo zaničujejo in sovražijo. Najprej so priče prepirov in pretepov, pozneje pa postanejo »osebni stražarji« matere, ki jo varujejo pred očetom.

Bistvo teh razmer, ki jih v celoti poimenujemo kot alkoholno bolezen družine alkoholika, je v tem, da so se tem razmeram vsi družinski člani prilagodili v tolikšni meri, da ne napravijo ničesar učinkovitega, da bi položaj spremenili. In ravno s tem »dokazujejo«, da so bolni.

V tej fazi žena običajno možu ne grozi več z razvezo, pač pa vložiti tožbo. Pod tem pritiskom se alkoholik navadno vda in pristane na zdravljenje.

V peti fazi — če žena ni pravila moža do zdravljenja — pride do razpada družine. Žena se odseli, če ima seveda možnost, ali pa neha skrbeti za moža. Ko pa le-ta začuti, da gre zares, manipulira: potrudi se, da brez zdravljenja dlje časa abstiniira, zdraviti pa se še vedno noče. Ko ti pritiski popustijo, pije spet naprej.

V šesti fazi pride do reorganizacije enega dela družine — po razvezi in odselitvi. Alkoholik ženi običajno ne da miru, temveč jo nadleguje celo na delovnem mestu. Zgodi se, da se razvezani ženi mož zasmili in šele tedaj dojame, da je res bolnik ter mu ponudi še zadnjo priložnost tako, da je pripravljena sodelovati pri njegovem zdravljenju.

V sedmo fazo dospe le tista družina alkoholika, ki je po razbitju družine in očetovem uspešnem zdravljenju spet skupaj. Uspešno zdravljenje pa se kaže v normalnem obnašanju in prizadevnem delu zdravljenega alkoholika, kajti le s tem se bo odkupil za nekdanje zdrahe in si počasi pridobil zaupanje družine.

Če pa se ne zdravi uspešno, bo seveda nekaj časa trezen vegetiral ter končal z recidivo alkoholizma, ki vodi v neizbežen propad.

V. Simčič

Ali takšna ureditev delovnega mesta vpliva tudi na večjo produktivnost dela?

Lepa pridobitev za naše čisto in urejeno okolje

Imamo pa še dosti »divjih« smetišč. Le-to je blizu našega Samskega doma

Srečanje štirih krajevnih skupnosti

Vedno tihe in mirne Bloke so kazale neko slavnostno napetost. Le dež je razbijal nečakanost prebivalcev, da bi se vendar že začelo, da bi steklo vse v najlepšem redu.

Sivotežki oblaki so se počasi razbijali, vse manj dežnih kapelj je doseglo tla, toda odločitev pripravljalnega odbora za srečanje štirih krajevnih skupnosti je bila dokončna: osrednja proslava bo v dvorani. Občane med katerimi je bil tudi Mitja Ribičič, in člane pohodnih enot, ki so se zbirali na prireditvenem prostoru, je izzivalno obsijalo sonce. Kolone občanov iz krajevnih skupnosti Gradišče iz Ljubljane, ki so prihajale iz Zupenega, Starrega trga, Podstrmca, Volčjega, so s pesmijo in veseljem prinesle nov utrip, ki je zajel že prej prisotne krajanje. Vse manj je bilo zaskrbljenih obrazov, v množici je zaživelo sproščeno gibanje in skrb za vsakega tovariša — si že dobil partizanski golaž? Partizanske pesmi, vrvež, skratka, mladost, življenje je preplavilo Novo vas, mladost, ki jo tako pogrešamo, ki si jo tako želimo.

Višek srečanja krajanov krajevnih skupnosti Cajnarje — Žilce, Begunje, Gradišče in Nova vas — Bloke je bila proslava, posvečena velikim jubilejem naše preteklosti. Preteklosti? Saj se

pri nas preteklost prelija s sedanjostjo, saj je preteklost tako blizu, tako svojstveno prisotna nam, naši družbi, da je ne moremo odtujevati sedanjosti. Bogat kulturni program, slavnostni govor tov. Janka Rudolfa je bil tako skupen, tako lasten nam vsem, da bi lahko nastopal nekdo iz prve ali zadnje vrste v dvorani, ali pa nekdo od tistih, ki so ostali zunaj, saj je bila dvorana premajhna za vse, ki bi radi sodelovali na slavnosti. Ciciban, pionir, dijak, mladinec, borec, občan niso bili posamezniki; bili so celota, ki je ni mogoče razbiti, celota, ki bi kljubovala vsaki sili, ki bi ji grozila, celota, ki je nezadržno naravnana k popolnosti.

Konec proslave je bil neopazen, pravzaprav ga niti ni bilo, saj se je množica pomaknila ven in nadaljevala s slavljenjem. Vsi so bili pri vsem. Kozaračko kolo, pesem, ples, tovariški stisk rok — že dolgo se nisva videla, na zdravje, pa spet stisk rok, in pogovor, ponovitev vsega z drugim.

Kar prehitro je minilo prijateljsko srečanje, še hitreje kot lansko, pa tudi lepše, bolj polno je bilo letošnje. Podpis listine o pobratenju štirih krajevnih skupnosti, ki ga pričakujemo na prihodnjih srečanjih, bo imel veličastne in trdne temelje.

A. PAVLIČ

Vsklajevanja gospodarskega razvoja

13. aprila letos je bil v Postojni ustanovni zbor delegatov združenj TOZD panog Gospodarske zbornice za notranjsko območje. S tem je bil tudi na tem območju, kot zadnji od dvanajstih v Sloveniji, ustanovljen medobčinski odbor Gospodarske zbornice Slovenije. Ta organ je bil ustanovljen v skladu z njenim statutom, ki predvideva, da se gospodarstvo Slovenije prek delegatov TOZD tudi regionalno povezuje na medobčinskih območjih.

Gospodarska zbornica je le ena od oblik organiziranja v sistemu združenega dela. Zastavljena je tako, da se organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, in njihova poslovna združenja združujejo v zbornice za skupno pospeševanje dela in poslovanja, za usklajevanje posebnih, skupnih in splošnih družbenih interesov, za dogovarjanje o planih in programih za delo in razvoj in o samoupravnem urejanju družbenoekonomskih odnosov, za dajanje pobude za sklenitev samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, za dajanje pobude za izdajanje zakonov in določanje ekonomske politike ter za obravnavanje in urejanje drugih vprašanj skupnega pomena.

Upravljanje zbornice poteka na zborih delegatov posameznih panoških združenj. Ti zbori pa izvolijo svoje izvršilne organe in organe zbornice kot celote.

V tako postavljeni organizaciji je cilj organiziranja medobčinskih odborov povezovanje in usklajevanje medobčinskega razvoja in reševanje drugih vprašanj, ki so vezana na tako območje. To so: ugotavljanje in usklajevanje posebnih in skupnih interesov, dogovarjanje o medobčinskih razvojnih programih, vprašanja pri ugotavljanju in delitvi dohodka in osebnih dohodkov, pospeševanje poslovanja, izobraževanje in zaposlovanje kadrov, nekatera infrastrukturna vprašanja, varstvo okolja, pobude za širše povezovanje TOZD, manj razvita območja in drugo.

Torej je medobčinska metoda dela zbornice v tem, da se poleg panožnih interesov organizirano postavijo tudi regionalni interesi. Vendar pa se morajo ti interesi vsklajevati, zato vsak medobčinski odbor delegira svojega predsednika ali člana v koordinacijski odbor pri Zbornici.

Novo ustanovljeni organ Medobčinski odbor za notranjsko območje povezuje gospodarstvo treh občin: Postojne, Cerknice in Ilirske Bistrice. Na tem območju deluje 26 delovnih organizacij s 83 TOZD; zasebnih obrtnikov je 406 in zasebnih gostincev 97. V dveh občinah je tudi 13 krajevnih skupnosti, ki imajo po zakonu status manj razvitega območja (Brkini). Manj razvitih krajevnih skupnosti je sicer več tudi v cerkniški občini, vendar pa zakonsko tega statusa nimajo.

Medobčinski odbor, ki je bil izvoljen na ustanovnem zboru delegatov TOZD panog, sestavlja 15 stalnih delegatov, ki zastopajo panoge in občine. Predsednik odbora je **Strle ing. Jože**, glavni direktor Bresta, podpredsednik pa **Baraga Rafael, dipl. ing.**, direktor tovarne LIV Postojna.

Za reševanje posameznih vprašanj je odbor oblikoval tudi pet komisij in sicer: za kadrovska vprašanja, za inovacije, za manj razvita območja, za integralni transport in za spremljanje gospodarskih vprašanj.

Ker je ta organ šele dobro živ, še nima povsem opredeljenih vsebin in metod dela. V začetku bo njegovo delo osredotočeno predvsem na samo organiziranje in postopno vključevanje v vsa družbenoekonomska dogajanja na notranjem območju. V ta namen se bo vključeval v procese dogovarjanja, sporazumevanja, programiranja z vsemi ostalimi družbeno-ekonomskimi dejavniki v območju. Pri tem bo uspešno delo v veliki meri odvisno od pripravljenosti gospodarstva za so-

delovanje. Usmeritev in delovanje pa bodo narekovale potrebe same.

Osnovno vodilo pri sestavi programa za delo odbora so naloge, ki so okvirno podane v statutu zbornice in se delijo na vsebinske in organizacijsko tehnične narave.

Na tem mestu bi prikazali predvsem vsebinske naloge, ki jih je odbor takole oblikoval:

— Uveljavljanje novih z ustavo opredeljenih družbenoekonomskih odnosov in načel na vseh ravneh in asociacijah združenega dela.

— Dogovarjanje, usklajevanje in sprejemanje skupnih razvojnih programov.

— Sprotno analiziranje gospodarskih gibanj v območju.

— Prizadevanja za uresničevanje smernic družbeno-ekonomskega razvoja SR Slovenije, območja in posameznih občin.

— Prizadevanja za uresničevanje sprejete politike stabilizacije.

— Sodelovanje pri oblikovanju kadrovske politike in reševanju zaposlovanja.

— Spremljanje in analiziranje delitve dohodka in osebnih dohodkov.

— Spremljanje in dajanje pobud za družbeno dogovarjanje in sporazumevanje v notranjskem območju.

— Usklajevanje in pomoč pri uresničevanju razvojnih programov v območju.

— Iskanje najustreznejših organizacijskih oblik gospodarstva, predvsem v povezovanju dohodkovno odvisnih reprodukcijskih celot.

— Skrb za reševanje manj razvitih območij.

— Sodelovanje pri vseh drugih vprašanjih, ki se bodo pojavila v gospodarstvu ali izven njega in imajo vpliv na gospodarstvo.

Trenutno je medobčinski odbor zavzet pri dogovarjanju o skupni in splošni porabi, pri realizaciji zakona o združenem delu, izobraževanju poslovnih kadrov, pripravi analize primerjalnih prednosti območja, organiziranju malega gospodarstva in analiziranju dogajanj v gospodarstvu v prvih letošnjih mesecih.

Gospodarstvo je v dosedanem delu pokazalo zanimanje za delo Medobčinskega odbora, zato menimo, da bo svojo vlogo uspešno odigral.

F. Zorman

Praznovanja mladine v mesecu mladosti

Letošnje leto je za nas še posebej pomembno. Mladi z veliko vne-
mo sodelujemo v praznovanjih letošnjih jubilejev, saj se zavedamo, da so ti dogodki tudi našemu narodu preusmerili tok zgodovine. Poseben poudarek smo dali prav praznovanju meseca mladosti.

Naša praznovanja so se pričela s Hribarjevim pokalom. To že tradicionalno srečanje je bilo od 2. do 30. aprila. Ekipe so se še zadnjič srečale 21. maja, ko so bila podeljena priznanja najboljšim ekipam in posameznikom. Tekmovanje je brez dvoma doseglo svoj namen. Mladi so v vseh panogah pokazali veliko borbenosti in tovarštva.

Taborniki odreda Jezerska ščuka so našo občinsko konferenco zastopali na republiški akciji Prežihovina '77. To je bila osrednja manifestacija mladih iz naše republike ob dnevu mladosti.

Pri našem delu pa smo naleteli tudi na nepremostljive težave. Slabo vreme v aprilu nam je namreč preprečilo organizirati mladinsko delovno akcijo »Blok-Nova vas«. Akcijo smo prestavili na kasnejše obdobje in bomo tako kljub vsemu pomagali krajanom Nove vasi pri izgradnji njihove ceste.

20. aprila smo s sprejemom zvezne in z organizacijo lokalne štafete mladosti poslali čestitke tovarišu Titu ob njegovem petinosemdesetem rojstnem dnevu in ob 40-letnici njegovega vodstva Komunistične partije. V krajih, kjer je potovala lokalna štafeta mladosti, so jo vsi prebivalci zelo toplo pozdravili. Še posebno prisrčno je bila sprejeta zvezna štafeta mladosti pred BRESTOM v Cerknici.

Ob vseh pomembnejših praznikih so maja po krajevnih skupnostih zagoreli kresovi — znamenje, da se naš delovni človek še bolj zavzeto bori za nadaljevanje revolucije, za uresničitev vse-

ga, kar smo z ustavo in z zakonom o združenem delu zapisali.

Osrednja slovesnost v okviru praznovanja meseca mladosti je bila 24. maja na Rakeku. Na tej slovesnosti so bila podeljena priznanja najaktivnejšim mladim družbenopolitičnim delavcem v naši občini, tistim, ki so največ prispevali h krepitvi idejne in akcijske enotnosti mladinske organizacije. To je bila v bistvu skromna zahvala za nesebično delo mladinskih aktivistov. Taborniški odred Jezerska ščuka se je istega dne vključil v vsejugoslovansko akcijo taborniških odredov. Na vzpetinah so po vsej Jugoslaviji natančno ob 20. uri zagoreli kresovi in oznanili predvečer dneva mladosti.

Pionirji so se vključili tudi v akcijo Kurirčkova pošta in s tem dali svoj prispevek svečanemu praznovanju meseca mladosti. Osnovne organizacije Zveze socialistične mladine v krajevnih skupnostih, temeljnih organizacijah in v šolah so organizirali naslednje aktivnosti:

— orientacijske pohode v povezavi z Zvezo rezervnih vojaških starešin;

— pohode po poteh partizanske Ljubljane;

— slavnostne seje osnovnih organizacij zveze socialistične mladine;

— tovariška srečanja z borci, revolucionarji in predvojnimi komunisti;

— enodnevne delovne akcije;

— obiske spomenikov in spominskih obeležij.

V tem mesecu pa smo razširili naše vrste tudi s sprejemom pionirjev v mladinsko organizacijo.

B. Urbar

Letošnji Hribarjev pokal

Tudi letos so se mladi iz občine Cerknica zbrali na največji športni manifestaciji mladih — na tekmovanjih za Hribarjev pokal. Tekmovanje, katerega se vsako leto udeleži vse več mladih, je bilo letos organizirano še posebej svečano, saj je sovpadalo z vrsto prireditev, ki so namenjene letošnjim pomembnim jubilejem. Tekmovanja v posameznih panogah so bila organizirana po vsej občini, nosilci tekmovanj pa so bile osnovne organizacije v krajevnih skupnostih.

Hribarjev pokal '77, na katerem je sodelovalo okrog 600 mladincev, ki so nastopali v sedmih športnih disciplinah, je po splošnem mnenju vseh nastopajočih povsem uspel.

REZULTATI:

Mladinci in mladinke — skupna uvrstitev

1. Cerknica	254
2. TSS	240
3. OŠ Cerknica	208
4. Begunje	196
5. Kovinoplastika	184
6. Rakek	162
7. Brest	154
8. Loška dolina	149
9. Martinjak	139
10. Nova vas	130
11. Unec	104
12. Dolenja vas	90
13. Kasarna Rakek	72
14. Transavto Marof	27
15. Gradišče	24

MLADINCI	točk
1. TSS	131
2. Cerknica	130
3. Begunje	127
4. Loška dolina	124
5. Kovinoplastika	123
itd	

MLADINKE	točk
1. Cerknica	124
2. OŠ Cerknica	114
3. TSS	109
4. Rakek	73
5. Begunje	69
itd	

KEGLJANJE ekipno (mladinci)	
1. Loška dolina	1603
2. Begunje	1590
3. Brest	1549
itd	

Posamezniki:	
1. Gornik Franc Brest	430
2. Škrbec Tone Loška dolina	415
3. Turk Jože Loška dolina	411
itd	

KEGLJANJE ekipno (mladinke)	
1. Cerknica	653
2. Kovinoplastika	619
3. Martinjak	478
itd	

Posameznice:	
1. Mulec Helena Cerknica	208
2. Ferbežek Cvetka Kovinoplastika	176
3. Janež Jadranka Cerknica	167
itd	

NAMIZNI TENIS — mladinke

1. Nova vas
2. Unec
3. Begunje itd.

NAMIZNI TENIS — mladinci

1. Martinjak
2. Kovinoplastika
3. Rakek itd.

KROS ekipno (mladinke)

1. OŠ Cerknica
2. TSS
3. Brest itd.

Posameznice:

1. Golc Beta, OŠ Cerknica
2. Brancelj Magda, Begunje
3. Ardalič Gordana, OŠ Cerknica

itd

KROS ekipno (mladinci)

1. TSS
2. Loška dolina
3. Cerknica itd.

Posamezniki:

1. Ferfila Stane, Cerknica
2. Čeček Stane, TSS
3. Klemenc Franc, Cerknica itd.

KOŠARKA (mladinci)

1. Cerknica
2. TSS
3. Rakek itd.

KOŠARKA (mladinke)

1. Cerknica
2. Rakek
3. OŠ Cerknica itd.

Priprave na lesariado

Letošnja osma LESARIADA bo 17. in 18. junija na Kodeljevem v Ljubljani.

Kakor vsako leto, bodo tudi letos sodelovale naše ekipe v vseh tekmovalnih panogah. Posamezne sekcije se že pospešeno pripravljajo, saj je letos za priprave mnogo več časa kot lani, ko je bila LESARIADA neposredno po končanih počitnicah.

Vodje sekcij so imeli že dva sestanka, na katerih so se dogovorili za program, razpored in kraj vadbe ter evidentirali člane ekip, da ne bi nekateri po-

MALI NOGOMET (mladinci)

1. Loška dolina
2. Nova vas
3. Kovinoplastika itd.

STRELJANJE (mladinci)

1. Brest 578
2. Kasarna Rakek 505
3. Kovinoplastika 503

itd

Posamezniki:

1. Mahne Franc Brest 170
2. Petrič Jože Loška dolina 158
3. Žnidaršič Tone Kovinoplastika 150

itd

STRELJANJE (mladinke)

1. Brest 425
2. Cerknica 325
3. Kovinoplastika 306

itd

Posameznice:

1. Snel Marinka Brest 148
2. Pantar Dragica Brest 139
3. Turk Anica Brest 138

itd.

ŠAH (mladinci)

1. Cerknica
2. Rakek
3. Loška dolina itd.

Posamezniki:

1. Udovič — Rakek
- 2.—3. Banjac — Cerknica
- 2.—3. Matičič — Unec itd.

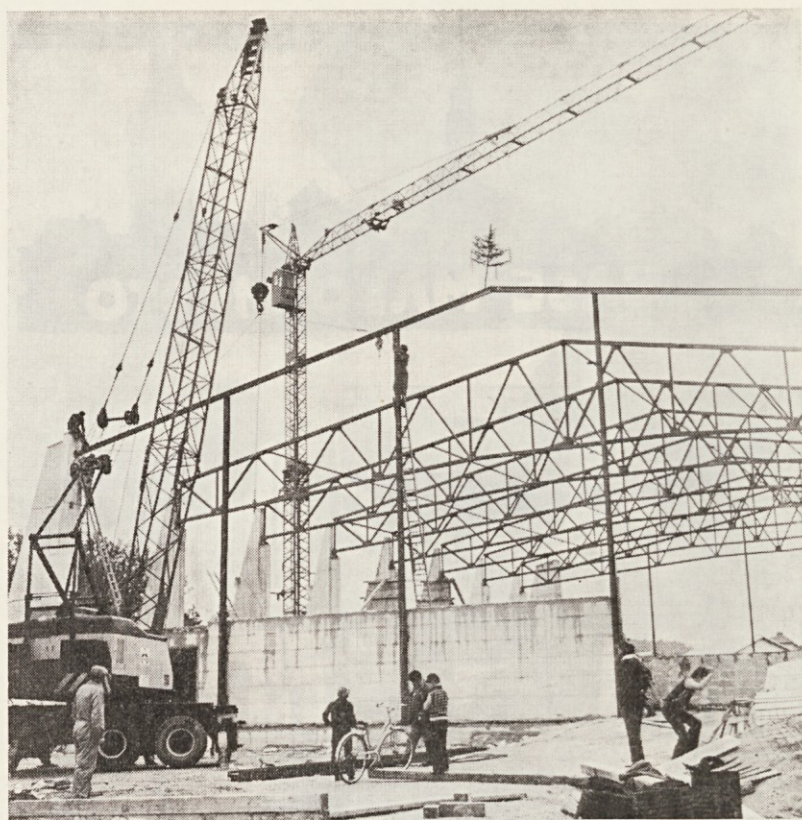
ŠAH (mladinke)

1. Loška dolina
2. Brest
3. TSS itd.

Posameznice:

1. Zapušek — Loška dolina
2. Gri — Loška dolina
3. Ferfila — Cerknica itd.

D. Jernejčič

Gradnja nove telovadnice ob osnovni šoli v Cerknici

OBVESTILO PRODAJNE SLUŽBE

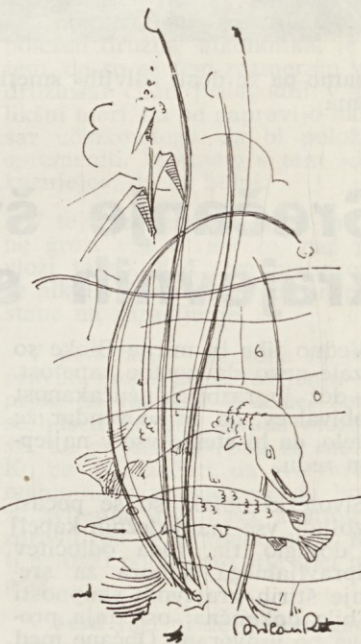
Kadar organiziramo akcijo za razprodajo opuščenih programov, drugorazrednih izdelkov in poškodovanega blaga, večkrat slišimo očitke, da take akcije pripravljamo samo za zunanje kupce, člani delovne skupnosti pa največkrat ne morejo kupiti blaga po znižani ceni. Da bi se takim očitkom, ki jim botruje slaba obveščenost, v prihodnje izognili, obveščamo vse naše delavce in ostale bralce, da prodajamo opuščene programe drugorazrednega in poškodovanega blaga po znižanih cenah tudi po vseh temeljnih organizacijah in sicer vsak torek ob naslednjem času:

- TP Cerknica v prostorih skladišča TPC od 12. do 15. ure;
- TP Martinjak v prostorih skladišča TPM od 7. do 13. ure;
- TLI Stari trg v prostorih skladišča TLI od 6. do 14. ure;
- TIP Podskrajnik v prostorih skladišča TIP od 6. do 13. ure;
- TP Stari trg v prostorih starega hotela v Pudobu od 12. ure dalje.

Propaganda košarke

V počastitev letošnjih jubilejev in v okviru proslav dneva mladosti je bila v Cerknici tudi zanimiva košarkarska tekma. S košarkarskim klubom Cerknica se je pomerila kombinirana ekipa, ki so jo sestavljali košarkarji Bresta in člani republiške selekcije Slovan — Ilirija. Rezultat tekme (101:74 za goste) in posamezni strelci niso toliko važni, pomembno je predvsem dejstvo, da je pomenila tekma lepo propagando za razvoj te športne zvrsti pri nas, kar dokazuje tudi izredno veliko število gledalcev. Po-

dobnih in še kvalitetnejših košarkarskih srečanj si v Cerknici v prihodnje lahko obetamo še več.

V SPOMIN

13. maja 1977 je mnogo prežgodaj za posledicami prometne nesreče preminula naša delavka IVANKA TURK, rojena 24. 6. 1940 v Grahovem.

V tovarni je bila zaposlena od 17. 11. 1969. leta. Delala je v oddelku tapetništva na delovnem mestu preoblačenje stranic. Pri delu je bila vestna, dosledna in priljubljena med sodelavci.

Naša sodelavka nam bo še dolgo ostala v lepem spominu.

Delovna skupnost TOZD
Tovarna pohištva Martinjak

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Marjia GRBEC, Vojko HARMEL, Jožica ILERŠIČ, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Janez MELE, Branko MIŠIČ, Franc MULEC, Viktor OGRINC, Miha ŠEPEC in Vinko ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2600 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje Izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Filmi v juniju

2. 6. ob 20. uri — francoska kriminalka FANTOM.
4. 6. ob 17. uri — ameriška risanka MALA SIRENA.
4. 6. ob 20. uri in 5. 6. ob 16. uri — ameriški »karate« film ZADNJA IGRA SMRTI.
5. 6. ob 20. uri — ameriški pustolovski film AVTOCESTA NASILJA.
6. 6. ob 20. uri — francoski vojni film DEŽ NAD SANTIAGOM.
9. 6. ob 20. uri — italijanska komedija DRUGORAZREDNI KVARTOPIRCI.
11. 6. ob 20. uri in 12. 6. ob 16. uri — francoska kriminalka MARSELLSKA POGODBA.
12. 6. ob 20. uri — ameriška drama LJUBEZENSKA ZGODBA GEBEL IN LOMBARD.
16. 6. ob 20. uri — francoska drama KLOFUTA.
16. 6. ob 20. uri — ameriška drama NASLEDNJA POSTAJA GREENWICH VILLAGE.
18. 6. ob 20. uri in 19. 6. ob 16. uri — ameriški western MALO MESTO V TEXASU.
17. 6. ob 20. uri in 19. 6. ob 20. uri — slovenska drama VDOVSTVO KAROLINE ŽASLER.
20. 6. ob 20. uri — ameriški zgodovinski film QUENTIN DARUVAR.
23. 6. ob 20. uri — italijanska drama OBSODBA.
25. 6. ob 20. uri in 26. 6. ob 16. uri — ameriški pustolovski film MI NISMO ANGELI.
26. 6. ob 20. uri — ameriški pustolovski film GROF MONTE CHRISTO.
27. 6. ob 20. uri — španska drama DIVJI LOVCI.
30. 6. ob 20. uri — francoska komedija DVE DEKLETI V ENI PIŽAMI.